

COLEGIUL NAȚIONAL „GHEORGHE ȘINCAI”

BAIA MARE

PRO ȘINCAI – MODELE DE SUBIECTE ȘI BAREME PENTRU ADMITEREA ÎN CLASA A V-A

Editura Casei Corpului Didactic Baia Mare
„Maria Montessori”

2026

COLEGIUL NAȚIONAL „GHEORGHE ȘINCAI”
BAIA MARE

PRO ȘINCAI

MODELE DE SUBIECTE ȘI BAREME
PENTRU ADMITEREA ÎN CLASA A V-A

2026

Autori:

prof. dr. Costin Hendea Anca-Minodora
prof. dr. Vanca Aurelia-Gabriela
prof. dr. Meșter Adriana-Angela
prof. Milian Cristina
prof. Popan Anca-Cornelia
prof. Babici Anca

ISSN
ISSN-L

SECȚIUNEA I – Modele de subiecte

Subiectul 1

I. Citește cu atenție textul și formulează răspunsuri pentru cerințele de mai jos:

Într-o poiană plină de iarbă proaspătă, păștea, singur și îngândurat, un ponei cenușiu. Ar fi zburdat și ar fi făcut năzdrăvăanii multe, dar căluțul era priponit c-o funie de-un par. Legat la picior, visa s-o ia la fugă liber, dincolo de linia orizontului. Până într-o zi, când, în poiană, apăru un cocobleț. Nu știți ce e un cocobleț? Cocoblețul e un cocoș cu ace de arici între pene.

Ca să nu-l deranjeze, cocoblețul se apropie timid de căluț și-l întrebă politicos:

– Dă-mi voie să te întreb – cum te cheamă?

– Naivoie, răspunse poneiul prietenos.

– N-am voie? se miră cocoblețul.

– Naivoie! strigă poneiul.

– Bine, dacă nu-i voie, scuze pentru deranj și se retrase cu pași mici.

– N-ai înțeles. Chiar așa mă cheamă! Acesta e numele meu: Naivoie. Dar tu cum arăți așa ciudat? întrebă poneiul. Care e înfățișarea ta adevărată?

– Eu mi-am pus țepi de arici, ca să scap de inamici, se laudă cocoblețul. Am fost doar un cocoș cu pene, dar acum, că sunt dotat împotriva vulpilor, îmi spun cocobleț. [...] Căluțul deveni și mai curios și îl întrebă:

– Dar care e numele tău adevărat?

– Pe mine mă cheamă Aivoie, se mândri cocoblețul.

– Aivoie? se miră căluțul. Cum de ai numele ăsta? [...]

– Când cineva mă întreabă cum mă cheamă, îi răspund „Aivoie”. Când cineva îmi zice: „N-ai voie, Aivoie!”, eu mă gândesc „Care dintre ele? N-am voie sau am voie?” Și aleg singur dacă am sau n-am voie.

Poneiul fu uimit că fînța aceea avea voie să aleagă.

– Deci tu ai voie să alegi singur ce ai voie, Aivoie?

– Da. Dacă nu fac rău nimănui, aleg să am voie. Dar, decât să fac rău cuiva, mai bine aleg să n-am voie.

– Păi, dacă rup funia asta și merg spre orizont, nu fac rău nimănui. Ce zici? Am voie, Aivoie?

– Ai voie, Naivoie!

– Care dintre ele? Pot s-aleg?

– Alege!

– Atunci am voie, se hotărî căluțul și rupse frânghia care-l ținea legat.

(Olina Ortiz, Ai voie, Naivoie!)

A. Înțelegerea textului (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

Scrie pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Transcrie varianta corectă, valorificând informațiile din text.

Poneiul legat de un par:

- a. păștea înconjurat de prieteni.
- b. visa s-o ia la fugă liber.
- c. dorea să meargă la școală.
- d. credea în magie.

2. Textul transmite ideea că:
 - a. trebuie mereu să cerem voie.
 - b. avem libertatea de a alege să facem, oricând, ce dorim.
 - c. faptele noastre nu trebuie să facă rău cuiva.
 - d. funia de la picior e semn de dragoste din partea stăpânului.

3. Într-o zi, poneiul cunoaște:
 - a. un animal scump.
 - b. un arici domesticit.
 - c. un cocoș de munte.
 - d. un cocoș cu ace de arici între pene.

Scrive pe foaia de examen răspunsuri pentru următoarele cerințe:

4. Numește două trăsături ale poneiului, desprinse din text.

5. Prin ce crezi că se aseamănă și prin ce se deosebesc poneiul și cocoblețul?

B. Limba română. (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Identifică subiectul și predicatul din propoziția: *Ai voie, Naivoie!*
2. Transcrie o propoziție interogativă și o propoziție exclamativă.
3. Alcătuieste propoziții cu sensuri diferite față de cele din text ale cuvintelor: *par, arăți, dar, care.*
4. Alcătuieste două propoziții diferite, în care cuvântul „timid” să fie părți de vorbire diferite, pe care să le numești.

5. Notează câte un cuvânt cu sens opus pentru cuvintele: *proaspătă, îngândurat, liber, prietenos.*

II. Scriere imaginativă (30 de puncte)

Scrive un text de cel puțin 100 de cuvinte (10 rânduri) în care să vorbești despre ce avem voie și ce nu avem voie să facem într-o zi obișnuită din viața de școlar.

În textul tău:

- îți vei exprima opinia despre libertatea de a alege;
- îți vei justifica opinia prin două argumente;
- vei oferi cel puțin un exemplu din viața ta sau din textele citite;
- vei respecta precizarea privind numărul de cuvinte;
- vei propune un titlu potrivit;
- vei da dovadă de originalitate;
- vei respecta regulile de ortografie și de punctuație.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul de lucru este de 45 de minute.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Subiectul 2

I. Citește cu atenție fragmentul următor:

Înspăimântată că nu va ajunge la ora la care ar fi trebuit să-și înceapă temele, Chloe a iuțit pasul. Nu voia s-o ia mama la întrebări – unde fusese sau cu cine vorbise. Doamna Fărâma s-ar fi îngrozit să audă că fiica ei a stat pe o bancă lângă un om care „fuge de săpun”, după cum ar spune ea. Pur și simplu adulții găsesc mereu o metodă să strice totul. [...]

– Și asta ce mai e, domnișoară? a întrebat mama.

O aștepta pe Chloe în camera ei, în picioare, ținând între degetul mare și arătător unul dintre caietele ei de exerciții de la școală. Mama părea că prezintă o probă în fața unui judecător.

– E doar caietul de mate, mamă, a zis Chloe, înghițind în sec în timp ce intra în cameră.

Poate vă gândiți că era îngrijorată pentru că nu avea caietul de mate adus la zi. Dar nu era chiar așa. Problema era că acel caiet nu avea în el niciun pic de matematică! Trebuia să fie plin de numere și ecuații plicticoase, în schimb din el se revărsau cuvinte și imagini colorate. Pentru că petrecea atâta timp singură, imaginația lui Chloe devenise ca o pădure deasă și întunecoasă. Era un loc magic unde putea să evadeze și era cu mult mai încântător decât viața adevărată. [...]

– Nu-i de mirare c-ai luat o notă așa de mică la testul de matematică. Îmi închipui că tu în timpul orei pierdeai vremea cu... **aiurelile** astea. Sunt așa dezamăgită de tine, Chloe. [...]

– Uite ce cred eu despre povestea ta, a zis mama, încercând să-i rupă caietul de exerciții.

– T-t-te rog... nu... a bolborosit Chloe.

– Nu, nu, nu! Eu nu-ti plătesc taxele școlare ca tu să pierzi vremea cu prostiile astea! Țta merge direct la gunoi! [...] Mama a ieșit din cameră, trântind dramatic ușa în urma ei. Chloe s-a așezat încet pe marginea patului. Și-a cuprins fața în palme și s-a gândit la domnul Sconcs, cum stă acolo pe banca lui, doar el și Ducesa. Fetița nu era ca el, lipsită de adăpost, dar în inima ei se **simțea** fără adăpost.

(David Walliams, *Domnul Sconcs*)

A. Înțelegerea textului (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

Scrie pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Se dau fragmentele: *Chloe a iuțit pasul* și *Era un loc magic unde putea să evadeze*.

Seria care conține **sensul opus** al primului verb subliniat și **sensul asemănător** al celui de-al doilea verb este:

- a intensificat, să scape.*
- a micșorat, să stea.*
- a încetinit, să fugă.*
- a mărit, să se elibereze.*

2. Chloe se simțea fără adăpost fiindcă:
- mama știa unde-și ținea caietele.
 - mama o putea da oricând afară din casă.
 - mama nu avea bani pentru chirie.
 - nu se simțea ascultată și înțeleasă de mamă.

Scrie pe foaia de examen răspunsuri pentru următoarele cerințe:

3. Formulează o idee principală referitoare la primele 10 rânduri ale fragmentului citat.
4. Numește o trăire interioară (un sentiment, o emoție) a fetei, justificându-ți răspunsul cu o secvență din text.
5. Explică, în 20-40 de cuvinte, semnificația enunțului: „*Pur și simplu adulții găsesc mereu o metodă să strice totul.*”.

B. Limba română (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

- Alcătuiește două enunțuri în care termenii subliniați în text: *bancă* și *era* să aibă un alt înțeles.
- Extrage, din primul alineat, un verb, un substantiv și un adjectiv.
- Scrie persoana pronomelor: *te*, *lui* și *eu*.
- Transformă propoziția *Eu nu-ti plătesc taxele școlare.* într-o propoziție simplă și afirmativă.
- Rescrie enunțul următor, corectând toate greșelile:
„–Vei știi cei de făcut atunci când vei învăța ca colega ta.”

II. Scriere imaginativă (30 de puncte)

Scrie o compunere, de 80-100 de cuvinte (8-10 rânduri), în care să descrii locul unde ajunge Chloe cu ajutorul imaginației.

În compunerea ta:

- vei dezvolta subiectul cerut (evadarea într-un spațiu miraculos creat cu ajutorul imaginației);
- vei prezenta însușirile aceluia loc;
- vei descrie emoțiile fetei;
- vei respecta normele de ortografie și de punctuație;
- vei acorda atenție exprimării și logicii ideilor;
- vei da dovadă de originalitate;
- te vei încadra în limita de spațiu indicată.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul de lucru este de 45 de minute.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Subiectul 3

I. Citește cu atenție fragmentul următor:

Florin reciti ultimele pagini ale romanului său haiducesc și zâmbi foarte satisfăcut. Deși avea numai treisprezece ani, iată că se dovedea în stare să imagineze aventuri palpitante, ce mai, ca un scriitor adevărat. „Marfă!”, exclamă el când ajunsese la pasajul cu năvălirea calului. Chestia asta o să le placă, la pariu, și lui George Mare, și lui Ovidiu, care deja citiseră aproape tot romanul. Și, în general, la toată gașca lui. Acum, în vacanță, se vedeau în fiecare zi. Ieșeau de obicei cu rolele la magazinul din colț, făceau câteva ture, încercau figuri și apoi se așezau pe gârdulețul verde și pălăvrăgeau. Atunci era momentul să le citească și din roman. Vreo doi se apucaseră și ei de un SF, dar nu ieșise nimic. Idioții îi vopsiseră pe extratereștri în toate culorile, le făcuseră coarne și antene, dar la mai mult nu-i dusesese mintea. Pe când Florea al lui știa să lupte, avea mereu ceva haios de spus. Nu se compara!

Se așază la computer și începu să joace „Duke”. Era cel mai bun joc. Aveai în față o armă și puteai să mergi înainte, înapoi, la dreapta, la stânga, doar apăsând pe săgețele. Trăgeai în rafale și omorai monștri cu nemiluita. Găseai chei și deschideai uși secrete. Ca-n realitate. Se-întreba uneori dacă Duke, eroul, sau monștrii știau să facă tot ce le comandă copilul care se joacă. Nu, sigur că nu știau.

Când se plictisi, își puse rolele și, cu caietul cel gros în buzunar, ieși la colțul străzii. Nu mai apăruse, deocamdată, nimeni din gașcă. Pe trotuarul celălalt trecu încrezuta de Ana, cu celelalte capre, Florina și Elena. Băiatul își luă vânt, încercă fluturele, dar fetele nici nu se uitară la el. De parcă Ana și el nu fuseseră prieteni până acum o lună, când i-o suflase Călăul dintr-a opta. Îi ziceau așa, fiindcă dădea la picioare la fotbal. „Lasă, Ano, că te aranjez eu”, își spuse Florin în sine, regretând că în ultimele pagini n-o făcuse decât să plângă la marginea drumului după un amărât de han. Lasă, că romanul nu s-a terminat! Ca să se răcorească își luă o înghețată pe băț și, rozând din ea câte puțin, alunecă pe role, lejer, prin fața vitrinelor de magazine...

(Mircea Cărtărescu, *Florin scrie un roman*)

A. Înțelegerea textului (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

Scrie pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Copiază varianta corectă:
 - a. Florin era băiat de peste treisprezece ani, pasionat de scris.
 - b. Florea își scria romanul într-un caiet mic și subțire, pe care-l purta în buzunar.
 - c. Ana devine personaj în romanul lui Florin.
2. Notează litera variantei greșite:
 - a. Ana este o prietenă apropiată a lui Florin.
 - b. În romanul lui Florin, Ana plânge.
 - c. „Duke” se aseamănă, într-o oarecare măsură, cu realitatea.
3. Scrie, pe foaia de examen, atât litera, cât și enunțul adevărat corespunzător ei:
 - a. Florin îl cunoaște bine pe Florea.
 - b. Doi prieteni îi citiseră deja tot romanul.
 - c. Ana, Florina și Elena erau capre.

Scrie, pe foaia de examen, răspunsuri pentru următoarele cerințe:

4. Transcrie două secvențe ce surprind încântarea personajului principal când se gândește la cartea pe care o scrie.

5. De ce crezi că Florin folosește cuvântul *Idioții* când se gândește la prietenii săi?

B. Limba română (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Alcătuieste enunțuri cu sensurile opuse ale termenilor din text: *încrezuta* și *lejer*.

2. Extrage, din primul alineat: un numeral, un pronume personal și un adjectiv.

3. Pune la timpul viitor verbele din secvența: *Când se plictisi, își puse rolele și, cu caietul cel gros în buzunar, ieși la colțul străzii.*

4. Alcătuieste enunțuri în care forma de plural din dicționar a termenului *străzii* să aibă, pe rând, funcția sintactică de subiect și să fie o parte secundară de propoziție.

5. Folosește cuvântul *scriitor*, pe rând, într-o propoziție negativă care să exprime uimirea și într-o propoziție afirmativă care să ceară informații.

II. Scriere imaginativă (30 de puncte)

Continuă fragmentul de mai sus, cu 80-100 de cuvinte (8-10 rânduri), spunând care crezi că ar putea fi aventura / povestea Anei, personajul din romanul creat de băiat.

În compunerea ta:

- vei dezvolta subiectul cerut: aventura fetei;
- vei descrie chipul copilei în momentul de maximă intensitate (3-4 rânduri);
- vei include secvențele următoare: „uși secrete”, „pătat de dulceață și margarină”, „Nu se compara!”;
- vei respecta normele de ortografie și de punctuație;
- vei acorda atenție exprimării și logicii ideilor;
- vei da dovadă de originalitate;
- te vei încadra în limita de spațiu indicată.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpu de lucru este de 45 de minute.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

I. Citește cu atenție fragmentul următor:

Pe peretele interior al tobei erau numai rafturi cu cărți, de jur împrejur. Dintr-un pas am fost înăuntru. Rafturile veneau până deasupra capului. Trebuia să mă întind ca să ajung la cărțile de sus.

– Cauți o carte anume? am auzit în spatele meu. [...]

– Caut o carte care să știu io s-o citesc, i-am răspuns.

– În ce clasă ești?

– A-ntâia.

– Aha, a zis ea lămurită.

S-a uitat în jur și a scos dintr-un raft o carte cu coperti cenușii.

– E despre o fetiță care vinde chibrituri pe stradă, a zis bibliotecara și mi-a întins cartea.

M-am dat un pas înapoi.

– Pe asta nu știu s-o citesc. N-am voie să mă joc cu chibrituri, m-am scuzat.

– Bine, s-a învoit ea și a pus cartea la loc.

A scos alta. Cu coperti negre.

– Asta cu ce-i? m-am trezit întrebând-o.

– Cu un pui de prepeliță care nu ascultă de mămica lui și-l împușcă vânătorul.

Nici pe asta nu știu s-o citesc. Da' una cu un pui care să-l împuște el pe vânător n-aveți?

Nu ținem desene animate, mi-a explicat bibliotecara.

A pus cartea la loc și a scos alta. Cu copertă colorată. Îmi plăcea. Dar ca să nu mă păcălesc, am întrebat:

– Asta cu ce-i?

– E cu o fetiță care cade în vizuina unui iepure și ajunge într-o lume unde totul e altfel.

– Pe asta cre' că știu s-o citesc...

Am întins mâna după carte. Bibliotecara mi-a dat-o cu un zâmbet, i-am mulțumit și m-am așezat pe jos, sprijinit de rafturi. Am început să citesc. Pe litere, cum știam. Fiecare literă îmi porunca un sunet și sunetele se împleteau în cuvinte. Din spatele cuvintelor fășneau înțelesuri care se împleteau în imagini mai ceva ca la desene animate.

(Florin Bican, *Tobă de carte*)

A. Înțelegerea textului (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

Scrie pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Selectează varianta incorectă:

- Dialogul are loc între o bibliotecară și un elev de gimnaziu.
- Când alege cartea pentru lectură, copilul nu se grăbește.
- Băiatul evită cărțile cu subiect trist.

2. Notează litera variantei corecte:

- Copilului îi era frică de foc.
- Bibliotecara are multă răbdare cu băiatul.
- Copilul ar fi preferat o carte mai violentă.

3. Scrie, pe foaia de examen, atât litera, cât și enunțul fals corespunzător ei:

- Băiatul era un cititor foarte bun.
- Acesta nu căuta o carte anume.
- Copilul descoperă o bibliotecă într-o tobă.

Scrie, pe foaia de examen, răspunsuri pentru următoarele cerințe:

4. Cine crezi că povestește întâmplarea? Justifică-ți răspunsul.
5. Cere-i o lămurire bibliotecarei cu privire la cărțile pe care i le-a recomandat băiatului.

B. Limba română (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Alcătuieste enunțuri în care cuvintele subliniate să se scrie diferit: *numai, ce-i și altfel*.
2. Creează adjective de la trei verbe alese de tine din text.
3. Scrie forma corectă (literară) a două cuvinte ce apar în fragmentul citat.
4. Alcătuieste enunțuri în care forma de singular din dicționar a termenului *chibrituri* să aibă, pe rând, funcția sintactică de subiect și să fie o parte secundară de propoziție.
5. Indică numărul de propoziții din enunțul: – *Pe asta cre' că știu s-o citesc...*

II. Scriere imaginativă (30 de puncte)

Alcătuieste o compunere, de 80-100 de cuvinte (8-10 rânduri) în care să-ți închipui că tu ești bibliotecara din carte și, odată ajunsă acasă, îi povestești soțului tău întâlnirea din acea zi cu băiatul misterios.

În compunerea ta:

- vei dezvolta subiectul cerut: relatarea întâlnirii cu băiatul misterios;
- vei descrie din punct de vedere fizic acest copil, încadrându-te în intervalul 20-30 de cuvinte;
- vei spune ce ai simțit în timpul dialogului vostru;
- vei respecta normele de ortografie și de punctuație;
- vei acorda atenție exprimării și logicii ideilor;
- vei da dovadă de originalitate;
- te vei încadra în limita de spațiu indicată.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul de lucru este de 45 de minute.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

I. Citește cu atenție fragmentul următor:

Imediat cum a ieșit pe ușa blocului, Pit s-a simțit într-o altă lume. Era o lume nouă, care nu mai semăna deloc cu cea unde trăise liniștit până ce se trezise din somn, dar nici cu ceea ce tocmai văzuse prin fereastră. [...]

Deja neliniștit, Pit întorcea pe toate fețele gândul că totuși era în plină vară, nereușind să priceapă cum putea exista în iulie un asemenea strat gros de frunze veștejite. În ciuda acestor temeri își târî pașii mai departe, dar numai până când frunzele alea se transformară brusc într-un fel de gel ce-i împotmoli complet mersul.

Cu toate acestea, mintea sa întrezărise ceva în amestecul de ciudățenii ce-l înconjuraseră în această duminică de neuitat. Și tocmai pentru că era ultima zi a săptămânii, Pit nădăjduia că odată cu apusul soarelui se vor termina toate aceste aiureli care-i tulburaseră viața. Îndrăznește să creadă că urmează firesc ziua de luni, atunci când și părinții lui, dar și toți oamenii aceia din jur, pe care acum nu-i mai zărea, ar fi trebuit să ajungă la locurile de muncă. Se încuraja că totul nu e decât un vis urât din care urma să se trezească. [...] Nu mai era deloc curent electric, și nimic din felul cum arătase lumea până atunci nu mai putea fi cunoscut. În plus, Pit se găsea absolut singur în acest calvar neașteptat. Orice ființă care i-ar fi fost aproape în această experiență extremă l-ar fi ajutat să simtă mai multă încredere. [...] Retrăi brusc clipa apropiată, atunci când văzuse acea făptură eliberată în oul incandescent. Păruse a fi o fetiță care semăna bine cu colega lui de clasă. Trebuia s-o caute cumva, indiferent cât i-ar fi luat treaba asta.*

Pit rememorase secvențele trăite în timpul acelor vacanțe din trecut. Acel detaliu nesemnificativ îl făcu să înțeleagă brusc ceea ce se petrecuse: se afla în viitor! Își aduse foarte bine aminte cum setase calendarul calculatorului pentru anul 3000, doar amuzat să afle când și-ar fi aniversat peste un mileniu ziua de naștere. Din păcate, uitase să corecteze eroarea atunci când se trezise, iar de-aici i se trăgeau toate! Era sigur de asta. Domnul Copârnic le spusese de-atâtea ori la Clubul de Astronomie că timpul e un lucru cu care nu e prea bine să te joci.

(Vrăjitorul dințos, după Călin Torsan)

* incandescent – care luminează datorită temperaturii ridicate

A. Înțelegerea textului (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

Scrie pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Copiază varianta corectă:
 - a. Ziua ciudată era una de sâmbătă.
 - b. Băiatul căuta orice făptură care ar fi putut să-l ajute.
 - c. El setase calculatorul cu 3000 înainte.
2. Notează litera variantei greșite:
 - a. Băiatul se afla în viitor.
 - b. Copilul văzuse o ființă care a ieșit dintr-un ou luminos.
 - c. Aceea nu era ultima zi a săptămânii.
3. Scrie, pe foaia de examen, atât litera, cât și enunțul fals corespunzător ei:
 - a. Pit tocmai se trezise din somn.
 - b. Internetul încă mai funcționa.
 - c. Întâmplarea are loc vara.

Scrie, pe foaia de examen, răspunsuri pentru următoarele cerințe:

4. Transcrie două secvențe ce descriu schimbările din lumea lui Pit.
5. Prezintă trei trăiri ale personajului masculin din acea zi.

B. Limba română (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Alcătuieste enunțuri în care cuvintele *un (un parfum straniu)* și *o (s-o găsească)* să fie altă parte de vorbire decât în text.
2. Extrage trei adjective la genuri diferite.
3. Pune la timpul viitor, persoana a II-a, numărul singular, verbele date, păstrând forma verbului (afirmativă sau negativă): *a ieșit, întorcea și să înțeleagă*.
4. Folosește forma de singular din dicționar a termenului *școlile*: într-o propoziție exclamativă, în care să facă parte dintr-un subiect multiplu, și într-o propoziție interogativă, unde să fie parte secundară de propoziție.
5. Transformă o propoziție dezvoltată din ultimele șapte rânduri în propoziție simplă.

II. Scriere imaginativă (30 de puncte)

Continuă fragmentul dat, arătând ce aventură trăiește Pit în această lume nouă și cum descoperă el importanța amintirilor.

În compunerea ta:

- vei dezvolta subiectul cerut: aventura lui Pit, din care băiatul descoperă importanța amintirilor;
- vei introduce un nou personaj;
- vei utiliza un dialog de 2-4 replici;
- vei respecta normele de ortografie și de punctuație;
- vei acorda atenție exprimării și logicii ideilor;
- vei da dovadă de originalitate;
- te vei încadra în limita de spațiu indicată.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul de lucru este de 45 de minute.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

I. Citește cu atenție fragmentul următor:

Tata părea să coordoneze acțiunea sau cel puțin încerca s-o facă, dar era destul de agitat. Eu eram cumva prins în mijlocul situației, fără ceva concret de făcut. Buni și-a pus pantofii de alergat și o lanternă frontală pe cap: spunea că avea să alerge pe traseul ei obișnuit din pădure, pe acolo pe unde mașinile nu pot ajunge. [...]

– Mel, i-a spus tata mamei, ce-ar fi să mergi să stai acasă?

– Nu! a protestat mama. Vin să o caut pe fiica mea!

După asta, tata s-a uitat la mine.

– E OK dacă rămâi, Ethan? În cazul în care se întoarce aici? [...]

– Țineți-vă telefoanele pornite. Nu plecați din bar, a zis tata, punându-și o geacă peste costumul de soldat. O să vă anunțăm când o găsim.

Când. *Mi-a plăcut asta.*

Așa că Iggy, mama lui, găina și cu mine am mers înăuntru în local să o așteptăm pe Tammy, în timp ce se desfășura căutarea. [...]

*Îmi treceau prin cap cele mai groaznice gânduri: **A răpit-o cineva. A fost ucisă...***

Dar tot nu-mi dădeam seama cine ar fi făcut asta sau cum.

Așa că le-am spus amândurora povestea din nou. N-am omis niciun detaliu de data asta. Le-am spus despre cum am coborât pe cărare, de unde am auzit un bâzâit și am văzut un strat de ceață...

Ei m-au ascultat și au dat din cap gânditori. Apoi mi-a sunat telefonul: era mama. Am încercat să nu sper că vor fi vești bune. Dar așa cum îmi imaginasem că Tammy ieșea din pădure încheindu-se la blugi, acum nu mă puteam abține să-mi doresc s-o aud pe mama spunând: „Am găsit-o”.

(Ross Welford, *Copilul de pe altă stea*)

A. Înțelegerea textului (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

Scrie pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Copiază varianta greșită:
 - a. Tammy și Ethan erau frați.
 - b. Bunica lui Ethan a rămas acasă cu el.
 - c. Împreună cu Ethan mai rămân două persoane.
2. Notează litera variantei corecte:
 - a. Ethan este pus de tatăl lui s-o aștepte acasă pe Tammy.
 - b. Mama lui Tammy nu a vrut să stea la bar, împreună cu Ethan.
 - c. Tatăl celor doi copii era calm.
3. Scrie, pe foaia de examen, atât litera, cât și enunțul adevărat corespunzător ei:
 - a. Ethan nu voia să-și facă speranțe false.
 - b. Scenariile lui Ethan erau toate pozitive.
 - c. Pe mama lui Iggy o chema Mel.

Scrie, pe foaia de examen, răspunsuri pentru următoarele cerințe:

4. Transcrie două secvențe care arată poruncile date de tatăl lui Ethan.
5. Prezintă, în 20-40 de cuvinte (2-4 rânduri), două însușiri ale lui Ethan.

B. Limba română (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Precizează ce parte de vorbire sunt cuvintele subliniate în text: *groaznice, detaliu, m (-au ascultat)*.
2. Transcrie predicatul din enunțul: *O să vină poliția și vor să vorbească cu tine, Ethan.*
3. Precizează genul și numărul adjectivelor subliniate din fragmentul: *Buni și-a pus pantofii de alergat și o lanternă frontală pe cap: spunea că avea să alerge pe traseul ei obișnuit din pădure, pe acolo pe unde mașinile nu pot ajunge. [...]*
4. Alcătuieste un enunț cu o altă parte de vorbire obținută de la cuvântul „povestea”.
5. Construiește un enunț interogativ în care cuvântul *pădure* să îndeplinească funcția sintactică de subiect.

II. Scriere imaginativă (30 de puncte)

Continuă fragmentul de mai sus, cu 80-100 de cuvinte (8-10 rânduri), propunând un final fericit acestei întâmplări.

În componerea ta:

- vei povesti aventura fetei;
- vei respecta cerința încredințată: întâmplarea va avea un final fericit;
- vei prezenta bucuria familiei în momentul revederii (2-4 rânduri);
- vei respecta normele de ortografie și de punctuație;
- vei acorda atenție exprimării și logicii ideilor;
- vei da dovadă de originalitate;
- te vei încadra în limita de spațiu indicată.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul de lucru este de 45 de minute.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

I. Citește cu atenție fragmentul următor:

*Ana se plimbă puțin, privind cu groază la împrejurimi. Tot mergând așa pe o potecă din pădure, Ana auzi un vuiet. Se gândi că poate e vântul, așa că își continuă drumul. Vuietul se auzea din ce în ce **mai** tare. Ana nu-și dădu seama dacă vuietul era chiar foarte puternic sau doar i se părea așa din cauza liniștii depline din jur. Știa doar că zgomotul se intensificase. Mai merse destul de mult, tot auzind acel vuiet, până când, prin negura **care** plutea printre copaci identifică ceva... Întâi Ana crezu că era o lumină, dar apoi văzu că nu era destul de strălucitoare. În timp ce mergea, ea își dădu seama că de la acel ceva venea vuietul. Cum se apropia din ce în ce mai mult, Ana desluși o siluetă, dar nu de om. Picioarele, dacă putem spune că avea picioare, nu-i atingeau pământul, iar corpul îi era alungit mai ascuțit spre vârf, iar apoi în jos, acesta se mărea din ce în ce mai tare. În partea de sus a siluetei se vedeau două luminițe de un albastru intens, care probabil erau ochii. În sfârșit, Ana își dădu seama ce era silueta și își dori să nu se fi apropiat așa tare de ea... părea o fantomă. Ana nu mai făcu niciun pas înainte.*

– Haide, haide acum la mine... mi-ai picat în plasă, iar acum nu te mai poți întoarce, a spus cu o voce înghețată și înfricoșătoare.

La auzul ei, Ana încremeni de frică. Cu vocea tremurându-i, ea reuși să zică:

– Ci-ci-cine ești? Ce-ce vre-vrei de la mi-mi-ne?

*– Privește în jur, tu ești puțin diferită, iar eu vreau doar să îți fac un bine, transformându-te în așa fel, încât să **fii** una cu peisajul! spuse fantoma, iar apoi dădu la o parte negura și ieși la vedere.*

Ana țipă, făcând câțiva pași înapoi. Era cea mai urâtă ființă pe care o văzu vreodată.

(Carina Luiza Hojda, *Ana și talismanul secretelor*)

A. Înțelegerea textului (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Copiază varianta adevărată:

- Făptura din pădure era o fantomă.
- Plimbarea Anei prin pădure era una relaxantă.
- În pădure era o lumină intensă.

2. Notează litera variantei corecte:

- Ochii făpturii întâlnite de Ana erau de un albastru deschis.
- Ana nu se potrivea cu peisajul.
- Corpul făpturii era ca un pătrat.

3. Scrie, pe foaia de examen, atât litera, cât și enunțul fals corespunzător ei:

- Fetița fusese ademenită în pădure de un zgomot neobișnuit.
- Lumina se prefăcu într-o fantomă.
- Ființa aceea ciudată întâlnită de Ana plutea deasupra pământului.

4. Scrie câte un sinonim (cuvânt cu sens identic sau asemănător) pentru cuvintele subliniate în text:
drumul, foarte puternic, înfricoșătoare.

5. De ce crezi că s-au scris cu ajutorul cratimei cuvintele din secvența:

– Ci-ci-cine ești? Ce-ce vre-vrei de la mi-mi-ne?

B. Limba română (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Alcătuieste trei propoziții în care să folosești aceeași scriere ca a termenilor din text: *mai, care, fi*, dar cuvintele să aibă alt înțeles.
2. Scrie forma de plural din dicționar a următoarelor substantive din text: *potecă, vuiet, negură*.
3. Transcrie un subiect exprimat printr-un substantiv comun și o parte secundară de propoziție exprimată printr-un pronume personal.
4. Copiază trei substantive de genuri diferite.
5. Transformă o propoziție dezvoltată din primele trei rânduri în propoziție simplă.

II. Scriere imaginativă (30 de puncte)

Continuă fragmentul de mai sus, cu 80-100 de cuvinte (8-10 rânduri), povestind aventura Anei după ce este transformată într-o făptură urâtă.

În compunerea ta:

- vei povesti aventura fetei;
- vei respecta cerința încredințată: copila este transformată într-o făptură urâtă;
- vei descrie acea făptură în care a fost transformată Ana – 20-40 de cuvinte (2-4 rânduri);
- vei respecta normele de ortografie și de punctuație;
- vei acorda atenție exprimării și logicii ideilor;
- vei da dovadă de originalitate;
- te vei încadra în limita de spațiu indicată.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul de lucru este de 45 de minute.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

I. Citește cu atenție fragmentul următor:

Se ridică în picioare și se apropie de unul dintre rafturi. Când încă se mai temeau că trebuiau să părăsească Hanul de Piatră, Buni Fay o rugase să împacheteze lucrurile din pivniță. De aceea, găsi imediat ceea ce căuta: o cutie veche de tablă, cu vopsea sărită pe la colțuri.

Melody o scoase ca pe o comoară din cutia de carton și se așeză alături de Colin.

– Ce e aici? o întrebă el.

– Așteaptă și ai să vezi.

Melody trase puternic aer în piept, de parcă se pregătea să se arunce în apă. Poate, își spuse ea, poate acum este momentul pe care l-am așteptat atât...

Din cauza concentrației, nici nu observă silueta care privea pe furiș de afară prin fereastra pivniței.

Roddy MacDonald se simțea ca un mare prostănac.

Își dăduse seama că greșise și venise să îi ceară scuze lui Melody.

Pe bicicletă, plecase de acasă pe o ploaie torențială, cu un mic buchet de flori pe care îl culese din grădina mamei sale. Și acum, poftim!

Era lovit ca de fulger. Nici nu mai simțea ploaia care i se scurgea pe față, prin gulerul jachetei și îi intra până la piele.

Nu îi mai vedea decât pe Melody și pe Colin, așezați unul alături de celălalt pe podeaua pivniței.

Și mai ziseseră că voiau să exerseze dansurile tradiționale!

Acum erau unul lângă altul și Melody tocmai se pregătea să deschidă vechea cutie de tablă.

Roddy știa foarte bine despre existența acestei cutii și a conținutului ei, de aceea nu îi venea să creadă că Melody i-o arăta tocmai nesuferitului ăsta de Colin, un lăudăros și un Don Juan de două parale! [...]

Doar cu câteva zile înainte îl asigurase că el, Roddy, va rămâne mereu prietenul ei cel mai bun. Și, cu toate acestea, nu îi arătase niciodată ce se afla înăuntru. Atunci, ce însemnau toate acestea?

(Michael Peinkofer, *Gryphony. Reîntoarcerea grifonilor*)

A. Înțelegerea textului (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Copiază varianta falsă:

- a. Numele lui Roddy este MacDonnald.
- b. Melody era supărată pe Roddy.
- c. În acea zi, vremea era urâtă.

2. Notează litera variantei corecte:

- a. Roddy era convins că va rămâne mereu cel mai bun prieten al lui Melody.
- b. Melody era foarte calmă înainte de a-i arăta lui Colin cutia ei prețioasă.
- c. Fata a găsit repede cutia căutată.

3. Scrie, pe foaia de examen, atât litera, cât și enunțul adevărat corespunzător ei:

- a. Roddy nu văzuse niciodată ce conține cutia enigmatică.
- b. Colin era respectat de Roddy.
- c. Cutia de carton se afla în interiorul unei cutii de tablă.

4. Prezintă două trăiri (emoții sau sentimente) ale lui Roddy la vederea lui Melody alături de Colin.
5. Transformă vorbirea directă din textul-suport în vorbire indirectă.

B. Limba română (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Creează un verb și un adjectiv de la substantivul *fulger*.
2. Pune la timpul viitor, persoana I, numărul plural verbele din enunțul dat:
Din cauza concentrației, nici nu observă silueta care privea pe furiș de afară prin fereastra pivniței.
3. Menționează rolul a două semne de punctuație diferite din fragmentul dat.
4. Formulează câte un enunț în care cuvintele subliniate – *ceva* și *cel* – să se ortografieze diferit față de text.
5. Transcrie un subiect și un predicat din al doilea alineat al textului.

II. Scriere imaginativă (30 de puncte)

Continuă fragmentul de mai sus, cu 80-100 de cuvinte (8-10 rânduri), alcătuind replici dintr-un dialog purtat între Roddy și Melody în următoarea zi.

În compunerea ta:

- vei folosi dialogul;
- vei respecta cerința încredințată: dialogul are loc între Roddy și Melody, a doua zi;
- vei pune accent pe nemulțumirea lui Roddy;
- vei respecta normele de ortografie și de punctuație;
- vei acorda atenție exprimării și logicii ideilor;
- vei da dovadă de originalitate;
- te vei încadra în limita de spațiu indicată.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpu de lucru este de 45 de minute.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

I. Citește cu atenție fragmentul următor:

– Unde e fratele meu? am strigat.

Mi-a repetat ce-mi spusese pe plajă, dar, în timp ce vorbea, Ulape, care era lângă el, a arătat spre insulă. Am privit peste punte, către mare. Acolo, alergând pe faleză, cu sulița de pescuit deasupra capului, era Ramo.

Pânzele erau umflate, iar corabia se îndepărta încet. Toți priveau spre faleză, chiar și oamenii albi. Am alergat spre unul dintre ei și i-am arătat cu degetul spre țarm, dar el a dat din cap și mi-a întors spatele. Corabia începuse să se miște mai repede. Am țipat fără să vreau.

Căpetenia Matasaip m-a prins de mână.

– Nu-l putem aștepta pe Ramo, a spus. Corabia ar fi trasă către stânci.

– Trebuie să așteptăm! am strigat. Trebuie!

– Corabia o să se întoarcă după el într-o altă zi, a spus Matasaip. N-o să pățească nimic. Are ce mânca și ce bea și are unde să doarmă.

– Nu, am țipat.

Matasaip avea un chip ca de piatră. Nu mă asculta. Am mai strigat o dată, dar vocea mi s-a pierdut în urlatul vântului. Oamenii s-au adunat împrejurul meu, spunându-mi încă o dată ce-mi mai spusese Matasaip, dar vorbele lor nu m-au alinat. [...]

Corabia a început să dea ocol bancului de alge și am fost sigură că avea să se întoarcă la țarm. Mi-am ținut răsuflarea, așteptând. Apoi, încet, și-a schimbat direcția. Se îndrepta spre răsărit. Atunci am traversat puntea și, cu toate că mai multe mâini încercau să mă tragă înapoi, m-am aruncat în mare. [...]

În timp ce înotam, mă tot gândeam cum o să-l pedepsesc pe Ramo când o să ajung la țarm, dar, când am simțit nisipul sub tălpi și l-am văzut cum stătea aproape de valuri, cu sulița în mână și cu un chip oropsit*, am uitat de toate lucrurile pe care aveam de gând să le fac. În loc de asta, am căzut în genunchi și l-am cuprins în brațe.

Corabia dispăruse.

(Scott O'Dell, *Insula delfinilor albaștri*)

* oropsit = chinuit, asuprit, urgisit

A. Înțelegerea textului (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Copiază varianta adevărată:

- Corabia avea să se întoarcă a doua zi după Ramo.
- Ramo avea toate condițiile necesare pentru a supraviețui câteva zile singur pe insulă.
- Pe când înota spre țarm, primul gând al fetei a fost să-l pedepsească pe fratele ei.

2. Notează litera variantei corecte:

- Băiatul era fericit că a rămas singur pe insulă.
- Oamenii de pe corabie au îndemnat-o să se întoarcă pe insulă, la fratele ei.
- Pe căpetenie o chema Matasaip.

3. Scrie, pe foaia de examen, atât litera, cât și enunțul incorect corespunzător ei:

- Matasaip a fost de acord cu întoarcerea corabiei după Ramo.
- Tuturor de pe corabie le păsa de suferința copilei.
- Înainte de a pleca la drum, corabia a dat ocol bancului de alge.

4. Transcrie două verbe care arată spaima fetei când observă că fratele ei nu se află la bordul corabiei.

5. Explică, în 20-40 de cuvinte, semnificația fragmentului selectat din text: *Matasaip avea un chip ca de piatră. Nu mă asculta. Am mai strigat o dată, dar vocea mi s-a pierdut în urlul vântului. Oamenii s-au adunat împrejurul meu, spunându-mi încă o dată ce-mi mai spusese Matasaip, dar vorbele lor nu m-au alinat.*

B. Limba română (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Alcătuieste câte un enunț în care cuvintele subliniate în text să aibă cu totul alt sens: *bancului, am ținut, răsărit.*
2. Explică folosirea virgulei din secvența: – *Nu, am ținut.*
3. Copiază trei cuvinte la alegere din text, care să fie alcătuite din: o silabă, trei silabe și cinci silabe.
4. Construiește două enunțuri în care ultimul verb din text să fie la alte timpuri verbale decât în fragmentul dat.
5. Alcătuieste o propoziție dezvoltată, exclamativă și negativă despre familie.

II. Scriere imaginativă (30 de puncte)

Continuă fragmentul de mai sus, cu 80-100 de cuvinte (8-10 rânduri), alcătuiind replici dintr-un dialog purtat între Ramo și sora lui, care vorbesc despre acele minute în care băiatul a rămas singur pe insulă.

În compunerea ta:

- vei folosi dialogul;
- vei respecta cerința încredințată: dialogul are loc Ramo și sora lui și este despre acele minute în care băiatul a rămas singur pe insulă;
- vei pune accent pe trăirile (emoțiile, sentimentele băiatului);
- vei respecta normele de ortografie și de punctuație;
- vei acorda atenție exprimării și logicii ideilor;
- vei da dovadă de originalitate;
- te vei încadra în limita de spațiu indicată.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul de lucru este de 45 de minute.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

I. Citește cu atenție textul de mai jos și apoi rezolvă cerințele:

Trăia odată un om tare harnic, pe nume Petcu. Avea Petcu și un fecior, **care** se numea Iliuță. Cât era ziua de mare, Iliuță nu știa altceva să facă decât să doarmă. Într-o zi, Petcu l-a chemat pe Iliuță și i-a zis:

– De mâine să mergi la lucru și să nu te întorci până nu ai să câștigi un galben.

A plecat Iliuță. S-a făcut că muncește un timp. Apoi i-a cerut mamei sale un galben.

Ea i-a dat.

– Iată, tată, banul muncit!

Părintele a luat banul și l-a aruncat în foc spunând:

– Acesta nu e câștigat de tine!

A plecat Iliuță. Era trist că își necăjise părinții. S-a apucat de muncă.

Pe la sfârșitul lunii, el se întoarce la casa tatălui său.

– Te uită, tată! zice Iliuță, și îi întinde un galben cu zimții **noi**. Tata îl cântărește în palmă și îl azvârle în foc.

– Nu, tată începu să strige Iliuță, nu-l arunca! E galben muncit!

Se repede cu mâinile în flăcări, se frige, dar scoate galbenul. Se luminează fața tatălui:

– Vezi, Iliuță? Așa e banul muncit. Îl prețuiești cu adevărat!

(după Alexandru Mitru, *Banul muncit*)

A. Înțelegerea textului (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

- Sensurile opuse ale cuvintelor **harnic** și **necăjise** din text sunt în ordine:
 - muncitor, supărare;*
 - leneș, liniștise;*
 - leneș, bucurase.*
- Ce făcea Iliuță toată ziua?
 - se juca afară;
 - dormea;
 - munca din greu.
- Formulează o idee principală și una secundară pentru primele șase rânduri ale textului.
- Menționează o trăsătură a personajului Petcu, exemplificând-o cu o secvență din text.
- Explică, în 20-40 de cuvinte, semnificația următorului enunț din text: *Așa e banul muncit. Îl prețuiești cu adevărat!*

B. Limba română (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

- Alcătuiește câte un enunț în care cuvintele subliniate din text **noi** și **care** să aibă un alt sens.
- Transformă propoziția *A plecat Iliuță.* într-o propoziție dezvoltată și negativă.
- Numește părțile de vorbire subliniate din structura: *Avea Petcu și un fecior.*
- Rescrie enunțul următor, corectând toate greșelile.
Căldura flăcări nu a distus galbenul care l-a câștigat Iliuță cu multă muncă.

5. Realizează o propoziție care să aibă următoarele părți de vorbire, în ordinea dată:
substantiv comun la numărul plural + adjectiv de gen masculin + verb la timpul viitor +
substantiv de gen feminin.

Atenție la logica propoziției!

II. Scriere imaginativă (30 de puncte)

Scrive un text, de 100-150 de cuvinte (10-15 rânduri) în care să povestești o altă întâmplare la care ia parte personajul Iliuță și în care să utilizezi cuvintele și grupurile de cuvinte următoare: *cer senin, atâta oboseală și încredere*.

În compunerea ta:

- vei prezenta o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- vei preciza timpul și spațiul întâmplării;
- vei dezvolta subiectul cerut (povestirea unei întâmplări la care ia parte Iliuță);
- vei utiliza cuvintele și grupurile de cuvinte date;
- vei respecta regulile de ortografie și punctuație;
- vei da dovadă de originalitate;
- vei respecta numărul minim de cuvinte.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul de lucru este de 45 de minute.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

I. Citește cu atenție textul de mai jos și apoi rezolvă cerințele.

Trăia odată, de demult, în insula Oki, foarte departe de aici, un iepure alb. Insula asta era cât se poate de frumoasă, cu tot felul de flori și fructe și mai ales cu mai multe neamuri de foi de salată și lăptuci pe care iepurele nostru le mânca mereu cu o poftă, de ți-era mai mare dragul să-i vezi dințișorii rozând la cotorul frunzelor, în timp ce ochii îi fugeau, cu teamă, în lături.

Dar cine e mulțumit cu ce are? Voia și el să mai schimbe locul, că i se urâse numai pe insulă. De aceea dorea să ajungă la țărm, dar n-avea cum; că marea era adâncă, iar el nu știa să înoate. Zile și nopți se chibzuia el în fel și chip, dar în zadar, că nimic nu găsea.

Într-una din zile, un crocodil trecu prin apropierea insulei. Iepurele alb, muncit de gândul său, era să se-îndepărteze, că n-avea chef de vorbă, când deodată îi trăsni prin cap un gând năstrușnic. Se-întoarse repede spre crocodil și-i strigă:

– Hei, ia ascultă! Veți fi voi, crocodilii, mai mari, dar tot neamul iepuresc e mai numeros!

Namila se opri din înot, se apropie de țărm, deschise gura cât o șură și zise:

– Ți se pare, pentru că nu știi câți suntem în fundul apei.

– Așa, zise iepurele, hai să ne numărăm!

– Hai, dar cum să facem?

Iar iepurele, șiret, îi spuse:

– Iată cum: voi, crocodilii, să vă așezați în șir de aici până la țărm, într-o singură linie, plutind pe mare; eu o să merg repede pe spatele vostru și o să vă număr în fugă.

– Bine, zise crocodilul și plecă să le spună celorlalți.

(poveste japoneză, Pățania iepurelui alb)

A. Înțelegerea textului (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Cuvintele cu sens asemănător pentru cuvintele subliniate din secvența când deodată îi trăsni prin cap un gând năstrușnic sunt:
 - a. rapid, simplu;
 - b. brusc, extraordinar;
 - c. lent, grozav.
2. Precizează, într-un enunț, ce obișnuia să mănânce iepurele.
3. Transcrie din text secvența în care este descrisă insula Oki.
4. Formulează o idee principală referitoare la primele patru rânduri ale poveștii.
5. Explică, în 20-40 de cuvinte, semnificația secvenței: *Dar cine e mulțumit cu ce are? Voia și el să mai schimbe locul, că i se urâse numai pe insulă.*

B. Limba română (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Scrie câte un enunț în care cuvintele *mare* și *mai* să aibă sensuri diferite față de cel din text.
2. Transformă propoziția dezvoltată: *Iar iepurele, șiret, îi spuse* într-o propoziție simplă și negativă.
3. Numește părțile de vorbire subliniate din secvența: *Veți fi voi, crocodilii, mai mari, dar tot neamul iepuresc e mai numeros!*

4. Transcrie enunțul următor, corectând toate greșelile.

Iepurele vede mai mulți crocodilii și ieste bucuros că poate să-și pună idea în practică.

5. Scrie un enunț în care să utilizezi următoarele părți de vorbire, în ordinea dată:

pronume personal + verb la timpul trecut + substantiv comun + adjectiv.

Atenție la logica enunțului!

II. Scriere imaginativă (30 de puncte)

Scrie un text, de 100-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să îți imaginezi o continuare a poveștii de mai sus.

În compunerea ta:

- vei prezenta o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- vei preciza timpul și spațiul întâmplării;
- vei dezvolta subiectul cerut (continuarea poveștii);
- vei introduce un personaj nou;
- vei respecta regulile de ortografie și punctuație;
- vei da dovadă de originalitate;
- vei respecta numărul minim de cuvinte.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul de lucru este de 45 de minute.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

I. Citește cu atenție textul de mai jos și apoi rezolvă cerințele:

Azi e întâia zi de școală! Ca un vis au trecut la țară, cele trei luni de vacanță! Mama m-a dus azi dimineață la școala Baretti, ca să mă înscrie în clasa a III-a primară; mi-era gândul tot la țară și mă duceam la școală cu inima rea. Pe toate ulițele mișunau copii; cele două librării erau pline de părinți, care cumpărau: ghiozdane, caiete, condeie, și în fața școlii se grămădise atâta lume, încât portarul și polițistul abia puteau să țină orânduială la poartă. [...]

Domni, doamne, femei din popor, meșteșugari, ofițeri, bunici, servitoare: fiecare cu câte un copil de mână și cu certificatele de promovare în cealaltă, umpleau sala și scara, făcând atâta zgomot încât părea că intrau la teatru. Revăzui cu plăcere sala cea mare din etajul de jos, cu ușile celor șapte clase, unde-mi petrecusem cei dintâi trei ani de școală. [...] Profesoarele treceau în sus și în jos. Profesoara mea din clasa I superioară mă salută din ușa clasei sale și-mi zise:

— Enrico, tu mergi acum la etajul de sus. N-am să te mai văd nici măcar trecând! Și se uită la mine cu întristare. [...]

Profesoarele nu mai știau unde le stătea capul. Pe frățiorul meu îl înscrieseră în clasa profesoarei Delcati, pe mine în aceea a profesorului Perboni, la etajul de sus. [...]

*Mă gândeam asemenea la profesorul meu din clasa a II-a. Ce bun era și ce micuț! Părea că este un școlar de-ai noștri! El, mereu râdea cu noi. Ce rău îmi pare că nu-l mai văd aici cu părul lui cel roșu și zbârlit! Profesorul de acum e înalt și n-are barbă, părul îi e cărunt și lung, are o dungă adâncă pe frunte. Glasul îi este gros, se uită ținând la **noi** ca și cum ar vrea să ne ghicească gândurile. Nu râde niciodată! Eu îmi ziceam în mine: „Asta e abia ziua dintâi, mai sunt încă nouă luni! Ce de muncă! Câte examene la sfârșitul lunilor! Ce de osteneală!” Îmi păru bine că găsii pe mama la ușa școlii, căci simțeam nevoia de a mă arunca în brațele ei.*

(Edmondo de Amicis, *Cuore, inimă de copil*)

A. Înțelegerea textului (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Scrie pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

La începutul anului școlar, băiatul:

- este bucuros și nerăbdător;
- este calm și răbdător;
- este trist și emoționat.

2. Numerotează în căsuțe, de la 1 la 6, enunțurile date, în ordinea desfășurării lor în textul dat.

- Băiatul se bucură când o vede pe mama sa.
- În curtea școlii se adună foarte multă lume.
- Copilul se gândește cu tristețe la vacanța de vară.
- Copilul este salutată de învățătoarea sa din clasa I.
- A început un nou an școlar.
- Băiatul îl descrie pe profesorul pe care îl are în acest an.

3. Precizează, într-un enunț, obiectele pe care le cumpărau părinții de la librărie.

4. Transcrie din text secvența în care este descris profesorul pe care l-a avut povestitorul în clasa a II-a.

5. Explică, în 20-40 de cuvinte, semnificația secvenței următoare: *Îmi păru bine că găsii pe mama la ușa școlii, căci simțeam nevoia de a mă arunca în brațele ei.*

B. Limba română (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Transcrie din text un verb la timpul trecut, un substantiv propriu și un pronume personal.
2. Trece verbele din următorul fragment la timpul prezent: *Ca un vis au trecut la țară, cele trei luni de vacanță! Mama m-a dus azi dimineață la școala Baretti.*
3. Scrie un enunț în care să utilizezi cuvântul **noi** cu alt sens față de cel din textul dat.
4. Rescrie enunțul următor, corectând toate greșelile: *Curtea școli iera plină de lume, iar copii așteptau emoționați.*
5. Scrie un enunț în care să se regăsească următoarele părți de vorbire, în ordinea dată:
substantiv de gen feminin + adjectiv + verb la timpul prezent + substantiv + substantiv
Atenție la logica enunțului!

II. Scriere imaginativă (30 de puncte)

Redactează o compunere, de 80-100 de cuvinte (8-10 rânduri), în care să prezinți o întâmplare, reală sau imaginară, petrecută în prima zi de școală și care să se încheie cu următorul enunț: *Totuși, a fost o zi frumoasă și simt din toată inima că va fi un an școlar frumos.*

În compunerea ta:

- vei prezenta o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- vei preciza timpul și spațiul întâmplării;
- vei dezvolta subiectul cerut (prezentarea unei întâmplări din prima zi de școală);
- vei încheia compunerea cu enunțul dat;
- vei preciza o emoție resimțită de tine;
- vei respecta regulile de ortografie și punctuație;
- vei da dovadă de originalitate;
- vei respecta numărul minim de cuvinte.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul de lucru este de 45 de minute.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

I. Citește cu atenție textul de mai jos și apoi rezolvă cerințele.

*Zori de ziuă se revarsă peste vesela natură,
Prevestind un soare dulce cu lumină și căldură,
În curând și el apare pe-orizontul aurit,
Sorbind roua dimineții de pe câmpul înverzit.*

*El se-nalță de trei sulițe pe cereasca mândră scară
Și cu raze vii sărută june¹ flori de primăvară,
Dediței și viorele, brebenei și toporași
Ce răzbat prin frunze-uscate și s-arată drăgălași.*

*Muncitorii pe-a lor prispe dreg² uneltele de muncă.
Păsărelele-și dreg glasul prin huceagul³ de sub luncă.
În grădini, în câmpi, pe dealuri, prin poiene și prin vii
Ard movili buruienoase, scoțând fumuri cenușii.*

(Vasile Alecsandri, *Dimineața*)

A. Înțelegerea textului (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

- Sensurile asemănătoare ale cuvintelor din text *vesela* și *se-nalță* sunt:
 - bucuroasa, răsare;
 - voioasa, coboară;
 - trista, apune.
- Scrie câte un cuvânt cu sens opus pentru cuvintele *vesela*, *uscate* și *lumină*.
- Notează din poezie trei cuvinte care se referă la elementele naturii.
- Transcrie enunțul de mai jos, completând spațiile libere cu informațiile corecte despre poezia dată.
*Poezia se intitulează și este scrisă de Aceasta are
versuri, grupate în Anotimpul descris în poezie este*
- Răspunde, în câte un enunț, următoarelor întrebări.
 - Ce se întâmplă în natură la revărsatul zorilor?
 - Ce fac muncitorii?

B. Limba română (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

- Transcrie din text un substantiv comun de gen masculin, un adjectiv feminin și un pronume personal.
- Transcrie versul următor, trecând verbul la timpul trecut: *Zori de ziuă se revarsă peste vesela natură*.

¹ *june* – tinere;

² *a drege* - a repara (un obiect, un mecanism etc.), a îndrepta, a pregăti etc.;

³ *huceag* - pădure mică, tânăra și deasă.

3. Transformă propoziția: *În curând și el apare* în propoziție simplă și negativă.
4. Rescrie enunțul următor, corectând toate greșelile.
Mam trezit dimineața devreme și am admirat zori zilei de duminică.
5. Realizează o propoziție care să aibă următoarele părți de vorbire, în ordinea dată:
substantiv comun + adjectiv de gen masculin + substantiv de gen feminin + verb la număr singular, timp prezent + pronume personal.

II. Scriere imaginativă (30 de puncte)

Scrie o compunere, de 80-100 de cuvinte (8-10 rânduri), în care să prezinți o întâmplare petrecută într-o excursie sau vacanță în natură, în care să utilizezi următoarele grupuri de cuvinte: *zborul păsărilor, flori parfumate și soarele auriu.*

În compunerea ta:

- vei prezenta o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- vei preciza timpul și spațiul întâmplării;
- vei dezvolta subiectul cerut (povestirea unei întâmplări din timpul unei excursii sau vacanțe);
- vei utiliza cuvintele și grupurile de cuvinte date;
- vei respecta regulile de ortografie și punctuație;
- vei da dovadă de originalitate;
- vei respecta numărul minim de cuvinte.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul de lucru este de 45 de minute.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

I. Citește cu atenție textul de mai jos și apoi rezolvă cerințele.

Aș vrea să prind aici silueta unui scatiu și să-mi liniștesc părerile de rău de a mă fi despărțit de el. Îl botezasem în glumă Boris, dar aspectul lui n-avea nimic comic, cu penele moi și mărunte, colorate așa de delicat, și, mai ales, cu căldura mereu vibrantă ce se degaja din trupul mic. [...]

De Anul Nou am adus în cameră un mic brad, de care am legat lumânările, câteva bomboane învelite în hârtie poleită și un Moș Crăciun. La colivia lui Boris am agățat niște flori și i-am pus smochine. I-am cumpărat, ca dar deosebit, și o piuliță în care se sparg ușor semințele. [...]

Când a venit primăvara și am văzut afară frunzele și păsările așa de vesele, m-am hotărât, cu înfinită părere de rău, să dau drumul lui Boris. Să se bucure și el ca ceilalți toți, să-și croiască o casă, să-și facă familie. Despărțirea a fost tragică. L-am obligat la mai multe încercări de zbor prin cameră și apoi l-am luat cu mine la Cernica, în păduricea de lângă mânăstire, unde nu mai sunt pisici aprige. (O! Uitătura pe care i-o îndrepta uneori motanul Emil și care mă îngheța și pe mine!) În fața unui copac cu frunze bogate am început să desfac pe Boris din cutioara unde fusese pitit și unde tremura de groază. [...]

Adio, Boris, frate!... Am simțit în mână pentru ultima oară căldura lui, și s-a dus pe prima cracă. Apoi, în timp ce noi îl priveam ținându-ne răsuflarea, a început să sară printre crengi, pe frunze, tot mai sus, cu sărituri mici, crezându-se poate încă închis în colivia mică. Și deodată a pornit-o într-un zbor falnic spre mândria și tristețea mea, peste pădure, departe, dispărând în zare.

Adio, Boris, frate!... Ce se va mai întâmpla cu tine? Poate că vei începe o dragoste aprinsă cu o păsărică tot așa de dulce... Sau, nedepins cu spațiul, vei căuta zadarnic colivia; nu vei ști să-ți găsești mâncare și vei muri de foame; nu vei ști să te aperi de păsările rele și te va strivi una din ele... Sau vei pleca odată cu tovarășii tăi, când frunzele vor începe să îngălbenească, spre soare, spre țările fermecate...

(Anton Holban, *Scatiul și stăpânul său*)

A. Înțelegerea textului (5 x 6 puncte = 30 de puncte)

Scrie pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Sensul asemănător al cuvintelor subliniate în fragmentul: *Și deodată a pornit-o într-un zbor falnic spre mândria și tristețea mea, peste pădure, departe, dispărând în zare.*

- a) înalt, depărtare;
- b) ezitant, depărtare;
- c) sigur, rază;
- d) ezitant, aer.

2. Copiază, pe foaia de examen, propoziția pe care o consideri adevărată:

- a) Cadoul special pentru Boris este bradul mic.
- b) Motanul Emil îl privește prietenos pe Boris.
- c) Boris este fratele povestitorului.
- d) Scatiul are trupul mic.

Scrie pe foaia de examen răspunsuri pentru următoarele cerințe:

3. Precizează una din grijile povestitorului în legătură cu Boris.

4. Formulează o idee principală pentru cel de-al treilea paragraf.

5. Care crezi că e semnificația fragmentului selectat din textul de mai sus: „Aș vrea să prind aici silueta unui scatiu și să-mi liniștesc părerile de rău de a mă fi despărțit de el”.

Răspunde în 20-30 de cuvinte.

B. Limba română (5 x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Explică două roluri ale utilizării cratimei în secvența: *să-și (facă)*.
2. Formulează două enunțuri în care cuvintele subliniate (*zbor, noi*) să fie alte părți de vorbire, diferite de cele din text. Precizează-le!
3. Transcrie din fragmentul dat trei verbe la persoane diferite.
4. Selectează din textul dat o propoziție interogativă.
5. Rescrie enunțul următor, corectând toate greșelile:
– *Boris să ști că mie mie dor de tine și că îmi apari des în visurile care le am în nopțile de primăvară.*

II. Scriere imaginativă (30 de puncte)

Scrie o compunere, de cel puțin 100 de cuvinte (10 rânduri), în care să povestești o întâmplare pe care ar putea să o trăiască Boris, după ce este eliberat de stăpân în pădure. Dă un titlu potrivit compunerii create!

În compunerea ta:

- vei prezenta o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- vei preciza timpul și spațiul întâmplării;
- vei dezvolta subiectul cerut (o întâmplare pe care să o trăiască Boris, după ce este eliberat de stăpân în pădure);
- vei da un titlu potrivit compunerii tale;
- vei respecta regulile de ortografie și punctuație;
- vei da dovadă de originalitate;
- vei respecta numărul minim de cuvinte.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpu de lucru este de 45 de minute.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

I. Citește cu atenție textul de mai jos:

Trebuie să mărturisesc că neconținutele primejdii, îngrijorări și neliniști în care trăiam, precum și povara lor apăsătoare mi-au tăiat pofta să mă mai ocup de toate îmbunătățirile pe care voisem a le aduce traiului meu spre a-l face mai plăcut. Grija siguranței mi-era acum mai aproape decât orice. Mă temeam să bat un cui sau să cioplesc o bucată de lemn, pentru ca să nu se audă zgomot. Din aceeași pricină nu mă încumetam nici să mai trag cu pușca și, mai presus de toate, mi-era frică să aprind focul, ca nu cumva fumul să se zărească la mare depărtare și să mă dea în vileag. De aceea mi-am strămutat în pădure îndeplinirea acelor îndeletniciri care aveau nevoie de foc, ca olăria și altele. Mai târziu am găsit, spre marea mea alinare, o peșteră foarte adâncă în care niciun sălbatic nu ar fi îndrăznit să intre și niciun alt om dacă n-ar fi fost împins ca mine de nevoia unui adăpost sigur.

Gura peșterii era la poalele unei stânci înalte, unde din întâmplare tăiam niște ramuri ca să fac cărbuni.

Dar înainte de a povesti mai departe, vreau să spun pentru ce aveam nevoie de cărbuni. Acasă mi-era teamă să aprind focul din pricina fumului. Nu puteam trăi însă fără pâine și fără a-mi găti de-ale mâncării. Am fost nevoit deci să ard înăbușit sub pământ niște lemne până ce se făceau cărbuni, după cum văzusem că se procedează în Anglia. Stingeam apoi focul și, aducând cărbunii acasă, mă serveam de ei fără să mai am nevoie de foc mare și să mă tem de primejdia fumului. Cum, necum, în timp ce tăiam lemne, am observat o gaură îndărătul unui tufiș foarte des. Curios să văd ce este, m-am furișat cu mare greutate înăuntru, găsind apoi încăperea destul de spațioasă ca să pot sta în picioare și să mai fie loc pentru cineva alături de mine. Mărturisesc că am ieșit cu mai mare grabă decât intrasem. Privind spre fundul peșterii, care era cufundată în beznă, am zărit lucind doi ochi mici. Nu știam dacă erau ochi de om sau de diavol, dar străluceau ca două stele, iar lumina palidă ce intra prin gura peșterii se reflecta în ei.

(Daniel Defoe, *Robinson Crusoe*)

A. Înțelegerea textului (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

Scrie pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului cerut.

1. Sensurile asemănătoare ale cuvintelor *primejdii* și *alinare* sunt, în ordine:
 - a) *bucurii, teamă;*
 - b) *pericole, liniștire;*
 - c) *griji, supărare.*
2. De ce evită personajul să aprindă focul?
 - a) pentru că nu avea lemne;
 - b) pentru că se temea de fum;
 - c) pentru că nu știa să facă focul.

Scrie pe foaia de examen răspunsuri pentru următoarele cerințe:

3. Formulează o idee principală a fragmentului dat.
4. Menționează o trăsătură morală a personajului, justificând cu o secvență din text.

5. Explică, în 20–40 de cuvinte, semnificația secvenței: *Nu știa dacă erau ochi de om sau de diavol, dar străluceau ca două stele.*

B. Limba română (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Alcătuieste enunțuri în care cuvintele *foc* și *ochi* să aibă alt sens decât în text.
2. Transformă propoziția: *Am zărit lucind doi ochi mici.* într-o propoziție negativă.
3. Numește părțile de vorbire din structura: *doi ochi mici.*
4. Rescrie enunțul, corectând toate greșelile:
Personaju sau speriat de ochii care strălucea în peșteră și au plecat repede.
5. Realizează o propoziție în care să existe, **în ordinea dată**, următoarele părți de vorbire: substantiv comun + adjectiv + verb la timpul trecut + pronume personal.
Atenție la logica propoziției!

II. Scriere imaginativă (30 p.)

Scrive o compunere narativă, de 100–150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să prezinți o întâmplare unde un personaj se află într-o situație de pericol și găsește o soluție pentru a se salva.

În compunerea ta:

- vei prezenta o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- vei preciza timpul și spațiul acțiunii;
- vei dezvolta subiectul cerut (situația de pericol și modul de rezolvare);
- vei da dovadă de originalitate;
- vei respecta regulile de ortografie și punctuație;
- vei respecta numărul minim de cuvinte.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul de lucru este de 45 de minute.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

I. Citește cu atenție textul de mai jos:

Ramo a cules o rădăcină și se pregătea să-i dea drumul în coș. Pe neașteptate, și-a deschis larg gura, apoi a închis-o la loc.

– O canoe! a strigat. Una uriașă, mai mare decât toate canoele noastre puse la un loc. Și roșie, pe deasupra!

Că era o canoe sau o corabie, lui Ramo nu-i păsa. Într-o clipită, a aruncat rădăcina cât colo și dus a fost, luând-o la goană prin pădurice și țipând.

*Am continuat să adun rădăcini, dar mâinile îmi tremurau când săpam prin pământ, pentru că eram mai **tulburată** ca fratele meu. Știam că acolo, pe mare, era o corabie, nu o canoe uriașă, și că apariția acelei corăbii putea să-nsemne multe lucruri. Am vrut să arunc bățul și să alerg și eu, dar am continuat să sap după rădăcini, pentru că era nevoie de ele în sat.*

*Până am umplut eu coșul, corabia aleuților¹ a dat ocol bancului lat de alge care înconjoară insula noastră și a trecut prin cele două stânci care veghează intrarea în Golful Coralilor. Vestea sosirii ei ajunsese deja în satul Ghalas-at. Luându-și armele cu ei, bărbații noștri au pornit-o repede pe cărarea **șerpuitoare** ce duce la țârm. Femeile începuseră să se adune la capătul terasei de piatră.*

*Mi-am croit drum printre copacii deși, apoi, mișcându-mă cu repeziciune, am coborât prin ravenă² până la stâncile de pe malul mării. Acolo, m-am ghemuit, sprijinindu-mă în genunchi și pe coate. Dedesubt se întindea golful. Începuse refluxul, iar soarele strălucea pe nisipul alb al plajei. Jumătate dintre bărbații din satul nostru stăteau pe malul apei. Restul erau **ascunși** printre stâncile de la capătul cărării, pregătiți să-i atace pe oaspeții nepoștiți dacă s-ar fi dovedit neprietenoși.*

(Scott O'Dell, *Insula delfinilor albaștri*)

1. „aleut, aleuți” – locuitorii Insulelor Aleutine

2. „ravenă, ravene” – vale strâmtă cu versanți, cu pereți abrupti, instabili

A. Înțelegerea textului (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Copiază varianta care nu este adevărată:
 - a. Întâmplarea este povestită de o fată.
 - b. Insula este protejată de un banc de alge.
 - c. La venirea corabiei, începea fluxul.
2. Notează litera variantei corecte:
 - a. Bărbații insulei au încredere în străini.
 - b. Fata rămâne să mai culeagă rădăcini pentru că nu era curioasă.
 - c. De pe mare, se apropia o corabie.
3. Scrie, pe foaia de examen, atât litera, cât și enunțul fals corespunzător ei:
 - a. Cei care veneau de pe mare erau cunoscuți de-ai satului Ghealas-at.
 - b. Copilul era entuziasmat de noua ambarcațiune care se apropia.
 - c. Golful era protejat de două stânci.
4. Scrie câte un sinonim (cuvinte cu sens identic sau asemănător) pentru termenii scriși îngroșat: *tulburată, șerpuitoare, ascunși.*

5. Explică, în 20-40 de cuvinte, semnificația fragmentului selectat din text:

Am continuat să adun rădăcini, dar mâinile îmi tremurau când săpam prin pământ, pentru că eram mai tulburată ca fratele meu. Știam că acolo, pe mare, era o corabie, nu o canoe uriașă, și că apariția acelei corăbii putea să-nsemne multe lucruri. Am vrut să arunc bățul și să alerg și eu, dar am continuat să sap după rădăcini, pentru că era nevoie de ele în sat.

B. Limba română (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Alcătuieste câte un enunț în care să folosești cuvinte care se scriu exact ca cele subliniate în text, dar se pronunță diferit: *era, ei, repede.*
2. Explică rolul a două semne de punctuație – diferite – la alegere din fragmentul următor:
– *O canoe! a strigat. Una uriașă, mai mare decât toate canoele noastre puse la un loc. Și roșie, pe deasupra!*
3. Transcrie trei adjective de genuri diferite.
4. Rescrie fragmentul de mai jos punând toate verbele la forma negativă, timpul prezent, dar păstrându-le persoana și numărul:
Am continuat să adun rădăcini, dar mâinile îmi tremurau când săpam prin pământ, pentru că eram mai tulburată ca fratele meu.
5. Construiește o propoziție interogativă care să cuprindă și un subiect, un predicat și o parte secundară de propoziție aleasă din ultimul alineat al textului.

II. Scriere imaginativă (30 de puncte)

Continuă fragmentul de mai sus, cu 80-100 de cuvinte (8-10 rânduri), în care să descrii înfățișarea unuia dintre membrii echipajului din canoa care vine în satul Ghalas-at, așa cum îl vede personajul feminin din fragmentul de mai sus;

În compunerea ta:

- vei folosi descrierea și narațiunea;
- vei respecta cerința încredințată: descrierea înfățișării unuia dintre membrii echipajului ajuns în satul Ghalas-at;
- vei prezenta emoțiile fetei la vederea ei;
- vei respecta normele de ortografie și de punctuație;
- vei acorda atenție exprimării și logicii ideilor;
- vei da dovadă de creativitate;
- te vei încadra în limita de spațiu indicată.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul de lucru este de 45 de minute.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Subiectul 17

I. Citește cu atenție fragmentul următor:

Ionel sosise în Constanța cu zece ore înaintea lui Tic, încărcat de vești și de enigme. Spre profunda lui disperare, nu găsisese nicio telegramă, nicio scrisoare de la prieteni. Părinții observaseră muțenia, tristețea, dezamăgirea, încercaseră să-l descoasă, dar, în afară de răspunsul că-l doare capul, nu reușiseră să scoată nimic altceva de la dânsul.

Petrecuse îngrozitor noaptea, chinuit de neliniști, de coșmaruri, încercând să dea tot felul de răspunsuri, care de care mai absurde, întrebărilor care-l frământau. Abia spre dimineață îl înghesui somnul [...]. Noroc că-și pusese lângă el deșteptătorul. Sărise din pat ca un arc, se băgase sub un duș rece, se îmbrăcase la iuțeală și sfrrr... în goană spre gară. [...]

Ajunsese în gară odată cu sosirea unui tren. Încă în timpul mersului, zărise la geamul unui compartiment chipul iscoditor al lui Tic. Țipase cât îl țineau puterile: „Tic!” și începuse să alerge ca un nebun, sărind printre bagaje și despărțind grupurile de oameni de pe peron.

Tic îl văzuse, îi făcuse un semn cu mâna, înviorat și el de bucuria întâlnirii. Se îmbrățișaseră, se sărutaseră, de parc-ar fi fost cei mai buni prieteni din lume.

– Trebuie să trecem neapărat pe acasă, se rugase Ionel de Tic. Altminteri e jale.[...] Trebuie să-i convingem pe ai mei să mă lase cu tine. [...]

– Mai întâi să lăsăm bagajele la magazie, apoi avem noi timp de întrebări și răspunsuri.[...]

Pe Ionel nu-l mai mira de multă vreme perspicacitatea prietenului său mai mic. Clătină din cap admirativ [...] și-i șopti:

– Acum e-acum! Să-ți văd talentele de cuceritor, că ai cu cine să te înfrunți.

Părinții lui Ionel tocmai luau cafeaua de dimineață pe terasă. Tic se înarmă cu zâmbetul său irezistibil și, după o introducere politicoasă, începu să flateze gazda vorbind despre binefacerile și plăcerea unei vacanțe pe malul mării. Foarte repede trece însă la obiectul principal al vizitei.

– Grupul nostru a găsit un loc foarte bun pe malul mării. E un soare plăcut, umbră, apă mică. Și foarte multă liniște. Ne-am găsit și ocupații. Foarte plăcute. Victor face exerciții la algebră, Maria ne recită poezii clasice... Lucia organizează concursuri de istorie, Ursu se ocupă de gimnastica noastră zilnică. Păcat că n-avem pe cineva care să ne dezvăluie tainele fizicii. Tatăl lui Ionel dibui manevrele lui Tic și-i sări imediat în ajutor.

– Cine e cel mai bun din școală la fizică? Nu cumva Dan?

– Dan? sări mama. Nici atâta lucru nu știi? Ionel e cel mai bun! De trei ani de zile ia premiul special!

(Constantin Chiriță, *Cireșarii*)

A. Înțelegerea textului 30 de puncte (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

Scrie pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Care este cauza neliniștii lui Ionel din timpul nopții?
 - a. teama de părinți;
 - b. lipsa veștilor și întrebările fără răspuns;
 - c. oboseala drumului.

2. Propoziția care nu corespunde informațiilor oferite în fragment este:
 - a. Primul ajuns la Constanța este Tic.
 - b. Părinții lui Ionel beau dimineața cafea.
 - c. Lucia e pasionată de istorie.

Redactează pe foaia de examen răspunsuri pentru următoarele cerințe:

3. Menționează o trăsătură morală a lui Tic și justifică-ți alegerea printr-o secvență din text.
4. Asociază numele fiecărui copil, din prima coloană, cu disciplina pe care o îndrăgește, din a doua coloană. Notează apoi răspunsurile pe foaie.

a. Ursu	1. fizica
b. Victor	2. literatura
c. Dan	3. sportul
	4. matematica

5. Explică, în 20–50 de cuvinte, semnificația secvenței: *Tatăl lui Ionel dibui manevrele lui Tic și-i sări imediat în ajutor.*

B. Limba română (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

1. Alcătuieste propoziții cu sensurile asemănătoare din text ale cuvintelor *enigme* și *a dibui*.
2. Transformă propoziția *Ionel aleargă spre gară* într-o propoziție negativă și simplă.
3. Numește părțile de vorbire din structura: *a găsit un loc foarte bun*.
4. Rescrie enunțul, corectând greșelile de orice fel:
Părinți lui Ionel lău întrebat ce sa întâmplat dar el na răspuns nemica.
5. Alcătuieste o propoziție în care să existe, în această ordine:
substantiv comun + verb la trecut + adjectiv + pronume personal.

II. Scriere imaginativă (30 de puncte)

Scrie o compunere narativă, de 120–180 de cuvinte, în care să relatezi o întâmplare în care un copil reușește, prin inteligență, să iasă dintr-o încurcătură / dintr-o situație dificilă.

În compunerea ta:

- vei respecta structura unei narațiuni (introducere, cuprins, încheiere);
- vei include o secvență cu un dialog de 2 – 4 replici (adică 2 – 4 linii de dialog);
- vei evidenția calitatea personajului (inteligența);
- vei respecta regulile de ortografie și punctuație;
- vei da dovadă de creativitate;
- vei respecta limita de cuvinte.

Toate subiectele sunt obligatorii.
Timpul de lucru este de 45 de minute.
Se acordă 10 puncte din oficiu.

Subiectul 18

I. Citește cu atenție fragmentul următor:

Un băiat umbla prin pădure. Pădure ca aceasta nicăieri nu mai văzusem. Pomii ei creșteau cu rădăcinile în sus și pe aceasta se plimbau rinoceri și elefanți negri. Nu puteam să-mi închipui un elefant să clocească ouă. Dar acum l-am văzut cu propriii ochi. Era foarte interesant. Nici urși zburători nu văzusem, dar aici erau o mulțime. [...] Totul era așa de neobișnuit!

În fața mea pășea un băiat obișnuit cu bluza albă și pantaloni scurți. Am încercat să-l ajung și timid mă uitam la figurile misterioase care ne înconjurau. Mi se părea că este un vrăjitor plecat la plimbare în regatul său ciudat. Oare nu visam? [...]

În fața mea, într-o mică poiană, se plimba un crap cu solzi mari. [...] Chiar iepurele răcnea amenințător pe potecă. [...] El avea niște coarne ceva mai mari decât ale celui mai mare cerb. Și așa de înfricoșător le clătina încât am sărit în lături și m-am ascuns în spatele unui pom! [...] Iepurele feroce a ajuns o vulpe, care se învârtea în cerc, și i-a spus foarte sever:

– Tu ce cauți aici?

– Mi-am pierdut umbra – s-a plâns vulpea. Undeva, în tufiș, am pierdut-o. Și fără umbră e incomod să fac plimbări prin pădure.

Așa o vulpe prostovănă nicăieri nu văzusem! Nici iepure atât de neînfricat nu văzusem!

M-a umflat râsul...Nu-mi mai era frică. Și am început să râd în hohote.

Băiatul s-a întors.

– Pe mine mă căutați?

– Da, dar te grăbești și nu pot să te ajung.

– Mă grăbesc fiindcă n-am timp. Atunci când desenez, mă grăbesc întotdeauna. Peste o oră, la noi la școală se va deschide o expoziție. Îți plac desenele mele?

– Cum să-ți spun... de ce desenezi totul de-a-ndoaselea? Unde ai văzut iepure cu coarne?

– N-am văzut, dar s-ar putea să existe undeva. Eu încă nu cunosc lumea, dar sunt sigur că undeva există și urși cu aripi. Când mă fac mare, voi verifica. Dar pe dumneavoastră vreți să vă desenez?

– Să mă desenezi? Nu, nu, mulțumesc.

– Vă rog, numai un minut. Eu desenez foarte repede. S-ar putea la expoziție să prezint și portretul dumneavoastră.

Aș fi vrut să plec, dar curiozitatea m-a biruit. Un om pășea prin pădure cu picioarele în sus. Probabil că acesta eram eu. Oare nu cumva, pe undeva în lume, trăiesc și asemenea ființe? Voiam să-l întreb pe micuțul pictor, dar el deja pornise înainte cu minunatele lui tablouri la subsuoară...

(Sfetlozar Caradjov, *Băiatul care se grăbea*)

A. Înțelegerea textului 30 de puncte (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

Scrie pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Băiatul desena totul de-a-ndoaselea:

- a. din dorința de a fi original;
- b. fiindcă se grăbea să termine desenele pentru expoziție;
- c. deoarece era sigur că undeva există tot ceea ce el își imagina.

2. Se dau fragmentele: *Am încercat să-l ajung și iepurele... răcnea amenințător.* Seria care conține sensul opus al primului cuvânt subliniat și sensul asemănător al celui de-al doilea cuvânt subliniat este:
- am reușit, blând;
 - am renunțat, înfricoșător;
 - m-am grăbit, periculos;

Scrie pe foaia de examen răspunsuri pentru următoarele cerințe:

- Formulează o idee principală referitoare la primul alineat al textului.
- Numește o trăire interioară (un sentiment, o emoție) a naratorului din momentul în care află că totul este, de fapt, un desen, justificându-ți răspunsul cu o secvență din text.
- Explică, în 20-40 de cuvinte, semnificația enunțului: *Eu încă nu cunosc lumea, dar sunt sigur că undeva există și urși cu aripi.*

B. Limba română (5 exerciții x 6 puncte = 30 de puncte)

- Desparte în silabe următoarele cuvinte: *obișnuit, fiindcă, curiozitatea.*
- Alcătuiește două enunțuri în care termenii subliniați în text: **ochi** (din structura *Îmi frecam ochii*) și **coarne** (de la *coarne de cerb*) să aibă un alt înțeles.
- Extrage, din ultimul alineat, un verb de persoana I, un substantiv de genul neutru și un adjectiv la numărul singular.
- Transformă propoziția *Iepurele feroce a ajuns o vulpe.* într-o propoziție simplă și afirmativă.
- Rescrie enunțul următor, corectând toate greșelile: – *Mi-ar fii plăcut să-i văz și eu pe urșii aceia care zboară ca fluturi.*

II. Scriere imaginativă (30 de puncte)

Scrie o compunere, de 80-100 de cuvinte (8-10 rânduri), în care să descrii locul unde ajunge naratorul la final, după ce acceptă să fie desenat de băiat.

În compunerea ta:

- vei dezvolta subiectul cerut (intrarea naratorului în lumea „de-a-ndoaselea” a tabloului);
- vei prezenta însușirile aceluia loc;
- vei descrie emoțiile personajului;
- vei respecta normele de ortografie, punctuație;
- vei da dovadă de creativitate;
- te vei încadra în limita de spațiu indicată.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul de lucru este de 45 de minute.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SECȚIUNEA II - Bareme
BAREM – subiectul 1

Subiectul I

A

1. 6 p. Răspuns corect: b (*visa s-o ia la fugă liber*).
2. 6 p. Răspuns corect: c (*faptele noastre nu trebuie să facă rău cuiva*).
3. 6 p. Răspuns corect: d (*un cocoș cu ace de arici între pene*).
4. 6 p. = 2 x 3 p. Menționarea corectă a două trăsături: de exemplu, *visător* (visa la libertate), *prietenos* (răspunde politicos), *curios* (pune întrebări despre înfățișarea cocoblețului).
5. 6 p. = 2 x 3 p.
Formularea completă și logică: 6 puncte (3 p. asemănarea + 3 p. deosebirea)
 - Asemănare: *Ambii au nume neobișnuite care sună ca niște permisiuni/interdicții; amândoi își doresc siguranță/libertate.*
 - Deosebire: *Poneiul este prizonier (legat), în timp ce cocoblețul este liber; cocoblețul are o înfățișare hibridă /ciudată / neobișnuită (cocoș cu ace), poneiul este un animal obișnuit/normal/ cunoscut.*

B

1. 6 p. = 2 x 3 p.
Identificarea corectă:
 - Predicatul: „ai (voie)” (predicat verbal, exprimat prin verb).
 - Subiectul: neexprimat (inclus), persoana a II-a, singular („tu”).*Notă: Naivoie este vocativ (nume de apel), nu subiect.*
2. 6 p. = 2 x 3 p.
Transcriere corectă:
 - Interogativă: de ex. „ – N-am voie?” sau „– Dar care e numele tău adevărat?”
 - Exclamativă: de ex. „ – Naivoie!” sau „ – Alege!”
2. 6 p. = 4 x 1.5 p.
Alcătuirea propozițiilor (polisemie/omonimie):
 - *Par: Am bătut un număr par de cuie./ Eu par mai înalt decât tine.*
 - *Arăți: Tu arăți cu degetul spre pădure.*
 - *Dar: Am primit un dar frumos de ziua mea.*
 - *Care: Mi-am cumpărat două care cu boi. / El vrea să care apă de la râu.*
3. 6 p. = 2 x 3 p.
Cuvântul „timid”:
 - Adjectiv: *Băiatul timid a roșit.*
 - altă parte de vorbire: *El a vorbit timid în fața clasei. / Timidul se fâstâcește repede.*
4. 6 p. = 4 x 1.5 p. Antonime:
 - *proaspătă* – veche / alterată / veștejită
 - *îngândurat* – vesel / distrat / senin
 - *liber* – captiv / legat / prizonier
 - *prietenos* – dușmănos / neprietenos / ostil

Subiectul al II-lea

- 3 p. exprimarea opiniei despre libertatea de a alege;
- 6 p. două argumente pertinente (ex: responsabilitatea actelor noastre, respectarea regulilor școlare);
- 3 p. oferirea unui exemplu (din viața personală sau lecturi);
- 2 p. adecvarea la tema (ziua de școlar);
- 4 p. respectarea limitei de spațiu (min. 100 cuvinte);
- 4 p. respectarea normelor de ortografie și punctuație;
- 4 p. claritatea exprimării și coerența ideilor;
- 2 p. așezarea în pagină (alineate);
- 2 p. propunerea unui titlu potrivit și original.

Din oficiu: 10 p.

BAREM – subiectul 2

Subiectul I

A.

1. 6 p. c
2. 6 p. d
3. 6 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.
De exemplu: *Mama lui Chloe era foarte supărată pe fata ei.*
Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).
Încercare de răspuns / Răspuns cu mai mult de două greșeli (2 p.).
4. 6 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.
De exemplu: *Fetița era tare tristă, deoarece mama ei i-a rupt caietul în care își scrisese poveștile. O secvență doveditoare este: „Fetița nu era ca el, lipsită de adăpost, dar în inima ei se simțea fără adăpost”*
Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).
Încercare de răspuns / Răspuns cu mai mult de două greșeli (2 p.).
5. 6 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.
De exemplu: *Enunțul dat evidențiază faptul că adulții nu înțeleg niciodată pe deplin copiii. Din acest motiv, le interzic să facă ceea ce le place și îi obligă pe cei mici să procedeze cum cred ei, cei mari, de cuviință.*
Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).
Încercare de răspuns / Răspuns cu mai mult de două greșeli (2 p.).

B.

1. 6 p. = 2 x 3 p.
De exemplu: *Mama a mers la bancă să scoată niște bani.*
Era dinozaurilor este fascinantă.
2. 6 p. = 3 x 2 p.
De exemplu:
Verbul este „nu va ajunge”.
Substantivul este „ora”.
Adjectivul este „Înspăimântată”.
3. 6 p. = 3 x 2 p.
Pronumele personal „te” este la persoana a II-a, „lui” este la persoana a III-a, iar „eu” este la persoana I.
4. 6 p. Transformarea propoziției, respectându-se ambele cerințe – afirmativă și simplă (2 x 3 p.).
Eu plătesc.
5. 6 p. Rescrierea corectă a enunțului dat: 3 x 2 p.
– *Vei ști ce-i de făcut atunci când vei învăța precum colega ta.*

Subiectul al II-lea

- 6 p. dezvoltarea subiectului cerut (evadarea într-un spațiu miraculos creat cu ajutorul imaginației);
- 6 p. prezentarea însușirilor aceluia loc;
- 6 p. descrierea emoțiilor fetei;
- 4 p. respectarea normelor de ortografie și de punctuație;
- 4 p. exprimarea corectă și logică a ideilor;
- 2 p. originalitatea textului;
- 2 p. încadrarea în limita de spațiu indicată.

Din oficiu: 10 p.

BAREM – subiectul 3

Subiectul I

A.

1. 6 p. c
2. 6 p. a
3. 6 p. Copierea literei și a enunțului corect: a. *Florin îl cunoaște bine pe Florea.*
4. 6 p.

Transcrierea a două secvențe ce surprind încântarea personajului principal când se gândește la cartea pe care o scrie: 2 x 3 p.

De exemplu:

„Marfă!”, exclamă el când ajunse la pasajul cu năvălirea calului.

Chestia asta o să le placă, la pariu, și lui George Mare, și lui Ovidiu, care deja citiseră aproape tot romanul.

5. 6 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.
De exemplu: *Eu cred că Florin folosește cuvântul „Idioții” când se gândește la prietenii lui, deoarece el îi crede mai prejos decât el din cauza faptului că doar el a reușit să scrie o poveste.*
Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).
Încercare de răspuns / Răspuns cu mai mult de două greșeli (2 p.).

B.

1. 6 p. = 2 x 3 p.
De exemplu: *Modesta din clasa mea este Maria. Pe zăpadă puțină, schiurile au mers greu.*
2. 6 p. = 3 x 2 p.
De exemplu: *Numeralul este „treisprezece”. Pronumele personal este „el”. Adjectivul este „verde”.*
3. 6 p. = 3 x 2 p.
De exemplu: *Formele de viitor ale verbelor date sunt: „se plictisi” – se va plictisi, „(își) puse” – își va pune și „ieși” – va ieși.*
4. 6 p. Alcătuirea corectă a enunțurilor care să respecte concomitent ambele cerințe:
– forma de plural din dicționar a termenului „străzi” (1 p.) să aibă funcția sintactică de subiect (2 p.)
De exemplu: *Acele străzi sunt extrem de întortocheate.*
– forma de plural din dicționar a termenului „străzi” (1 p.) să fie o parte secundară de propoziție (2 p.)
De exemplu: *Copilul a traversat mai multe străzi ca să ajungă la magazin.*
5. 6 p. Alcătuirea corectă a propozițiilor indicate:
– propoziție negativă (1 p.) care să exprime uimirea (1 p.)
De exemplu: *Ooo, chiar nu este un scriitor bun!*
– propoziție afirmativă (1 p.) care să ceară informații (1 p.)
De exemplu: *Oare unde este acel scriitor vestit?*
– folosirea corectă a termenului încredințat – la forma lui de singular (2 x 1 p.)

Subiectul al II-lea

- 6 p. dezvoltarea subiectului cerut: aventura fetei;
- 6 p. descrierea chipului copilei în momentul de maximă intensitate (3-4 rânduri);
- 6 p. includerea secvențelor date: „uși secrete”, „pătat de dulceață și margarină”, „Nu se compara!”;
- 4 p. respectarea normelor de ortografie și de punctuație;
- 4 p. exprimarea corectă și logică a ideilor;
- 2 p. originalitatea textului;
- 2 p. încadrarea în limita de spațiu indicată.

Din oficiu: 10 p.

BAREM – subiectul 4

Subiectul I

A.

1. 6 p. a
2. 6 p. b
3. 6 p. a *Băiatul era un cititor foarte bun.*
4. 6 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.

De exemplu: *Eu cred că băiatul este cel care povestește întâmplarea, deoarece își relatează propria aventură din biblioteca ascunsă în tobă. De aceea, se folosesc verbe și pronume de persoana I: „am auzit” și „mi”.*

Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).

Încercare de răspuns / Răspuns cu trei sau mai multe greșeli (2 p.).

5. 6 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.

De exemplu: - *Doamna bibliotecară, oare cărțile pe care i le-ați recomandat nu sunt prea triste pentru vârsta lui?*

Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).

Încercare de răspuns / Răspuns cu trei sau mai multe greșeli (2 p.).

B.

1. 6 p.= 3 x 2 p.

De exemplu: – *Nu mai vreau să merg în locul acela sinistru!
Cei care fac sport sunt sănătoși.
– Vreau un alt fel de mâncare, nu tot felul doi!*

2. 6 p. = 3 x 2 p.

De exemplu:

De la verbul „nu ascultă” se obține adjectivul „ascultată”.

De la verbul „am auzit” se creează adjectivul „auzită”.

De la verbul „Nu ținem” se formează adjectivul „ținută”.

3. 6 p. = 2 x 3 p.

De exemplu:

Forma literară a cuvântului „io” este „eu”, iar a verbului „cre’ ” este „cred”.

4. 6 p. Alcătuirea corectă a enunțurilor care să respecte concomitent cerințe precizate:

– forma de singular din dicționar a termenului „chibrituri” (1 p.) să aibă funcția sintactică de subiect (2 p.)

De exemplu: *Acel chibrit era defect din fabrică.*

– forma de singular din dicționar a termenului „chibrituri” să fie o parte secundară de propoziție (2 p.)

De exemplu: *Dacă am aprinde un chibrit și nu am fi atenți, am putea să cauzăm un incendiu.*

5. 6 p. Indicarea numărului de propoziții – trei. De exemplu: *Enunțul dat conține trei propoziții.*

Subiectul al II-lea

- 6 p. dezvoltarea subiectului cerut: relatarea întâlnirii cu băiatul misterios;

- 6 p. descrierea fizică a copilului, cu respectarea intervalului indicat;

- 4 p. folosirea persoanei I gramaticale;

- 4 p. evidențierea trăirilor din timpul dialogului cu acel copil;

- 4 p. respectarea normelor de ortografie și de punctuație;

- 4 p. exprimarea corectă și logică a ideilor;

- 2 p. originalitatea textului;

- 2 p. încadrarea în limita de spațiu indicată.

Din oficiu: 10 p.

Subiectul I

A.

1. 6 p. b
2. 6 p. c
3. 6 p. b *Internetul încă mai funcționa.*
4. 6 p. 3 x 2 p.
De exemplu: *Cele două secvențe sunt:
„nereușind să priceapă cum putea exista în iulie un asemenea strat gros de frunze veștejite” și
„Nu mai era curent electric”.*
5. 6 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.
De exemplu: *Pit este nedumerit, deoarece nu știa de ce sunt atât de multe frunze uscate vara. De asemenea, băiatul este speriat, pentru că e în viitor. Totodată, se dovedește a fi hotărât, fiindcă decide să caute o fetiță anume, oricât de mult timp i-ar lua.*
Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).
Încercare de răspuns / Răspuns cu trei sau mai multe greșeli (2 p.).

B.

1. 6 p. = 2 x 3 p.
De exemplu: *Un singur elev din clasa mea a venit la curs. (numeral cardinal)
Doar o fată a mers la magazin. (numeral cardinal)*
2. 6 p. = 3 x 2 p.
De exemplu: *„veștejite” (genul feminin), „urât” (genul neutru) și „amuzat” (genul masculin).*
3. 6 p. = 3 x 2 p.
De exemplu:
Scrierea verbelor date la timpul viitor, persoana a II-a, numărul singular, verbele date, păstrându-le forma (afirmativă sau negativă): *vei ieși, te vei întoarce și vei înțelege.*
4. 6 p. Alcătuirea corectă a enunțurilor care să respecte concomitent cerințe precizate:
– forma de singular din dicționar a termenului „școli” (1 p.) să fie folosită într-o propoziție exclamativă și să facă parte dintr-un subiect multiplu (2 p.)
De exemplu: *Cât de mult m-au încântat acea școală de vară și activitățile ei!*
– forma de singular din dicționar a termenului „școli” (1 p.) să fie folosită într-o propoziție interogativă și să fie o parte secundară de propoziție (2 p.)
De exemplu: *De ce se mută copilul de la școala noastră?*
5. 6 p.
Transcrierea unei propoziții dezvoltate (3 p.): *Pit rememorase secvențele trăite în timpul acelor vacanțe din trecut.*
Transformarea ei într-o propoziție simplă (3 p.): *Pit rememorase.*

Subiectul al II-lea

- 6 p. dezvoltarea subiectului cerut: aventura lui Pit, din care băiatul descoperă importanța amintirilor;
- 4 p. introducerea unui nou personaj;
- 6 p. utilizarea unui dialog de 2-4 replici;
- 4 p. respectarea normelor de ortografie și de punctuație;
- 6 p. exprimarea corectă și logică a ideilor;
- 2 p. originalitatea textului;
- 2 p. încadrarea în limita de spațiu indicată.

Din oficiu: 10 p.

Subiectul I

A.

1. 6 p. b
2. 6 p. b
3. 6 p. a *Ethan nu voia să-și facă speranțe false.*
4. 6 p. = 3 x 2 p.

De exemplu:

„– Țineți-vă telefoanele pornite.” și „Nu plecați din bar”.

5. 6 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.

De exemplu: *Ethan este un copil matur, deoarece părinții au decis să-l lase pe el să stea la bar, împreună cu ceilalți, pentru a-și aștepta sora. De asemenea, este ascultător, pentru că ține cont de poruncile tatălui său.*

Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).

Încercare de răspuns / Răspuns cu trei sau mai multe greșeli (2 p.).

B.

1. 6 p. = 3 x 2 p.

De exemplu:

„groaznice” este adjectiv, „detaliu” este substantiv comun, iar „m” este pronume personal.

2. 6 p. = 3 x 2 p.

De exemplu: *Predicatele sunt: „O să vină”, „vor” și „să vorbească”.*

3. 6 p.

Indicarea corectă a genului adjectivelor: 2 x 2 p. = 4 p.

Indicarea corectă a numărului adjectivelor: 2 x 1 p. = 2 p.

De exemplu:

„frontală” este la genul feminin, numărul singular, iar „obișnuit” este la genul neutru, numărul singular.

4. 6 p.

Obținerea oricărei alte părți de vorbire de la cuvântul „povestea”: 3 p.

Alcătuirea corectă a enunțului, cu includerea acestui termen: 3 p.

Alcătuirea parțial corectă a enunțului, cu includerea acestui termen: 2 p.

De exemplu: *Unchiul meu este un om foarte povestitor.*

5. 6 p.

Alcătuirea unui enunț interogativ: 2 p.

Folosirea termenului „pădure” cu funcția sintactică de subiect: 3 p.

Corectitudinea enunțului: 1 p.

De exemplu: *Cât de departe este acea pădure de stejar?*

Subiectul al II-lea

- 6 p. povestirea aventurii fetei;
- 6 p. respectarea cerinței încredințate: întâmplarea va avea un final fericit;
- 6 p. prezentarea bucuriei întregii familii în momentul revederii (2-4 rânduri);
- 4 p. respectarea normelor de ortografie și de punctuație;
- 4 p. exprimarea corectă și logică a ideilor;
- 2 p. originalitatea textului;
- 2 p. încadrarea în limita de spațiu indicată.

Din oficiu: 10 p.

Subiectul I

A.

1. 6 p. *Făptura din pădure era o fantomă.*
2. 6 p. b
3. 6 p. b *Lumina se prefăcu într-o fantomă.*
4. 6 p. = 3 x 2 p.

De exemplu:

Sinonimele cuvintelor date sunt:

„drumul” – călătoria

„foarte puternic” – foarte răsunător, foarte tare, foarte intens

„înfricoșătoare” – înspăimântătoare, înfiorătoare

5. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.

De exemplu: *Cratima se folosește pentru a arăta emoțiile fetei la întâlnirea cu făptura din pădure. Cu alte cuvinte, copila se bâlbâie fiindcă îi este frică. (6 p.)*

Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).

Încercare de răspuns / Răspuns cu trei sau mai multe greșeli (2 p.).

B.

1. 6 p. = 3 x 2 p. De exemplu:

Luna mai este preferata mea.

Refuză să care sacul de sport.

Cei doi fii ai împăratului s-au întrecut în vitejii.

2. 6 p. = 3 x 2 p. De exemplu: *Formele de plural cerute sunt: „poteci”, „vuiete” și „neguri”.*

3. 6 p. Transcrierea corectă a subiectului exprimat printr-un substantiv comun: 3 p.

Transcrierea corectă a părții secundare de propoziție exprimate printr-un pronume personal: 3 p.

De exemplu: *Substantivul comun „Picioarele” („Picioarele, dacă putem spune că avea picioare, nu-i atingeau pământul”) are funcția sintactică de subiect. Pronumele personal „ei” („La auzul ei”) este parte secundară de propoziție.*

4. 6 p. Transcrierea a trei substantive de genuri diferite: 3 x 2 p.

De exemplu:

Cele trei substantive sunt:

„poteci” – genul feminin;

„picioarele” – genul neutru;

„om” – genul masculin.

5. 6 p.

Identificarea unei propoziții dezvoltate: 3 p.

De exemplu: *Ana se plimbă puțin, privind cu groază la împrejurimi.*

Transformarea ei în propoziție simplă: 3 p.

De exemplu: *Ana se plimbă.*

Subiectul al II-lea

- 6 p. povestirea aventurii fetei;

- 6 p. respectarea cerinței încredințate: copila este transformată într-o făptură urâtă;

- 6 p. descrierea făpturii în care a fost transformată Ana – 20-40 de cuvinte (2-4 rânduri);

- 4 p. respectarea normelor de ortografie și de punctuație;

- 4 p. exprimarea corectă și logică a ideilor;

- 2 p. originalitatea textului;

- 2 p. încadrarea în limita de spațiu indicată.

Din oficiu: 10 p.

Subiectul I

A.

1. 6 p. *Numele lui Roddy este MacDonnald.*
2. 6 p. c
3. 6 p. a *Roddy nu văzuse niciodată ce conține cutia enigmatică.*
4. 6 p. = 2 x 3 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.
De exemplu: *Când o văzu pe Melody alături de Colin, Ruddy se simți trădat, deoarece credea că el era prietenul ei cel mai bun. De asemenea, băiatul a fost gelos pe flăcăul care petrecea timpul cu Melody, considerându-l nepotrivit pentru ea.*
Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).
Încercare de răspuns / Răspuns cu trei sau mai multe greșeli (2 p.).
5. (6 p.) Răspuns dezvoltat, convingător și corect.
De exemplu: *El o întrebă pe fată ce anume se afla acolo.*
Copila îl îndemnă să aștepte, deoarece avea să vadă.
Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).
Încercare de răspuns / Răspuns cu trei sau mai multe greșeli (2 p.).

B.

1. 6 p. = 2 x 3 p. De exemplu: *Verbul este „a fulgera”, iar adjectivul este „fulgerătoare”.*
2. 6 p.
Punerea verbelor la timpul viitor: 2 x 1 p. = 2 p.
Punerea verbelor la persoana I: 2 x 1 p. = 2 p.
Punerea verbelor la numărul plural: 2 x 1 p. = 2 p.
De exemplu: *„nu observă” – nu vom observa; „privea” – vom privi.*
3. 6 p. = 2 x 3 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.
De exemplu:
Semnul întrebării din enunțul: „– Ce e aici?” marchează finalul unei propoziții interogative. În cazul dat, băiatul o întrebă pe Melody ce anume conține cutia de tablă din pivniță.
A doua virgulă din primul enunț: „– Așteaptă puțin, vreau să îți arăt ceva, spuse ea.” separă vorbele personajului de intervenția povestitorului.
Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (2 x 2 p. = 4 p.).
Încercare de răspuns / Răspuns cu trei sau mai multe greșeli (2 x 1 p = 2 p.).
4. 6 p. = 2 x 3 p. Răspuns corect din toate punctele de vedere.
De exemplu:
Oare ce va face când o va reîntâlni?
Ce-l deranjează atât de tare pe fratele tău?
Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (2 x 2 p. = 4 p.).
Încercare de răspuns / Răspuns cu trei sau mai multe greșeli (2 x 1 p = 2 p.).
5. 6 p.
Transcrierea unui subiect din primul rând al textului: 3 p.
Copierea unui predicat din primul rând al textului: 3 p.
De exemplu: *Subiectul este „Melody”. Predicatul este „scoase”.*

Subiectul al II-lea

- 6 p. folosirea dialogului;
- 6 p. respectarea cerinței încredințate: dialogul ce are loc între Roddy și Melody, a doua zi;
- 6 p. punerea accentului pe nemulțumirea lui Roddy;
- 4 p. respectarea normelor de ortografie și de punctuație;
- 4 p. exprimarea corectă și logică a ideilor;
- 2 p. originalitatea textului;
- 2 p. încadrarea în limita de spațiu indicată.

Din oficiu: 10 p.

Subiectul I

A.

1. 6 p. *Pe când înota spre țarm, primul gând al fetei a fost să-l pedepsească pe fratele ei.*
2. 6 p. c.
3. 6 p. b. *Tuturor de pe corabie le păsa de suferința copilei.*
4. 6 p. = 2 x 3 p.
Identificarea celor două verbe care arată spaima fetei:
De exemplu:
5. *Verbele cerute sunt: „am strigat” și „am țipat”.*
6. 6 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.
De exemplu: *Când a văzut că țipătul ei nu l-a înduplecat pe căpetenia lor, Matasaip, durerea fetei nu a putut fi potolită de nicio explicație. Copila se dovedește a fi foarte protectoare cu fratele ei părăsit pe insulă, dar și foarte determinată. Nimeni și nimic nu o putea opri din a fi alături de băiat.*
Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).
Încercare de răspuns / Răspuns cu trei sau mai multe greșeli (2 p.).

B.

1. 6 p.
Ilustrarea câte unui alt sens pentru cuvintele selectate din text: 3 x 1 p. = 3 p.
Formularea corectă a enunțurilor: 3 x 1 p. = 3 p.
De exemplu: *Profunzimea bancului pe care l-a spus colegul meu de bancă m-a uimit.*
Am ținut fluturele delicat pe palma mea dreaptă.
Ghiocelul a răsărit primul și era tare mândru de izbânda sa.
2. 6 p. Răspuns corect din toate punctele de vedere.
De exemplu: *Virgula separă cuvântul personajului („Nu”) de explicația pe care o dă acesta în calitate de povestitor („am țipat”).*
Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (2 x 2 p. = 4 p.).
Încercare de răspuns / Răspuns cu trei sau mai multe greșeli (2 x 1 p. = 2 p.).
3. 6 p. Copierea celor trei cuvinte care aibă structura indicată (3 x 2 p. = 6 p.)
De exemplu: *Termenul alcătuit dintr-o silabă este „Nu”, cuvântul format din trei silabe este „Oamenii”, iar cel ce are cinci silabe este „Căpetenia”.*
4. 6 p. Folosirea ultimului verb din text („dispăruse”) la alte două timpuri verbale: 2 x 2 p. = 4 p.
Construirea unor enunțuri corecte din toate punctele de vedere: 2 x 1 p. = 2 p.
De exemplu: *Peisajul acesta încântător dispăre treptat din fața ochilor mei. (timpul prezent)*
Nu se știe când va dispărea ultima balenă de pe planetă. (timpul viitor)
5. 6 p.
Alcătuirea unei propoziții dezvoltate, exclamative și negative: 3 x 1 p. = 3 p.
Construirea unei propoziții corecte din toate punctele de vedere: 1 p.
Respectarea instrucțiunii date – propoziția va fi despre familie: 2 p.
De exemplu: – *Nu-ți neglija familia!*

Subiectul al II-lea

- 6 p. folosirea dialogului;
- 6 p. respectarea cerinței încredințate: dialogul are loc Ramo și sora lui și este despre acele minute în care băiatul a rămas singur pe insulă;
- 6 p. punerea accentului asupra trăirilor (emoțiilor, sentimentelor) băiatului;
- 4 p. respectarea normelor de ortografie și de punctuație;
- 4 p. exprimarea corectă și logică a ideilor;
- 2 p. originalitatea textului;
- 2 p. încadrarea în limita de spațiu indicată.

Din oficiu: 10 p.

Subiectul I

A.

1. 6 p. Scrierea variantei corecte: c.

2. 6 p. Scrierea variantei corecte: b.

3. 6 p. = 2 x 3 p. Formularea ideii principale și a celei secundare.

Formularea ideii principale – 3 p. De exemplu: *Petcu își trimite fiul la muncă.*

Formularea ideii secundare – 3 p. De exemplu: *Iliuță este foarte lenes.*

4. 6 p.

Menționarea corectă a unei trăsături a personajului Petcu – 3 p.

Notarea unui exemplu potrivit din text – 2 p.

Scrierea răspunsului într-un enunț – 1 p.

De exemplu: O trăsătură a personajului Petcu din textul dat este hărnicia, după cum observăm în secvența: „*Trăia odată un om tare harnic, pe nume Petcu.*”.

5. Explicarea înțelesului afirmației – 6 p.

De exemplu: *Secvența dată se referă bucuria și mândria lui Petcu în momentul în care realizează că fiul său, Iliuță, a muncit din greu pentru a câștiga bani și că acesta a devenit mai responsabil și mai grijuliu față de bani.*

Explicarea clară și coerentă – 5 p. / prezentare ezitantă – 3 p. / încercare de explicare – 1 p.

Încadrarea în numărul de cuvinte – 1 p.

B.

1. 6 p. = 3 x 2 p. Scrierea corectă a enunțurilor în care cuvintele date să aibă un sens diferit.

De exemplu:

*Noi mergem la școală. / Am văzut două **care** trase de cai. / El trebuie să **care** niște cutii grele.*

2. 6 p. = 3 x 2 p. Transformarea propoziției conform cerinței.

Propoziția transformată este: *Nu a plecat Iliuță la muncă.*

3. 6 p. = 3 x 2 p. Indicarea valorii morfologice a fiecărui cuvânt în parte.

Părțile de vorbire sunt: *avea* – verb; *Petcu* – substantiv propriu; *fecior* – substantiv comun.

4. 6 p. = 3 x 2 p.

Scrierea corectă a enunțului.

*Căldura **flăcării** nu a distrus galbenul **pe care** l-a câștigat Iliuță cu multă muncă.*

5. 6 p. Construirea unei propoziții logice, respectând structura dată.

De exemplu: *Colegii silitori vor merge la olimpiadă.*

4 cuvinte x 1 p. = 4 p.; logica propoziției – 2 p.

Subiectul al II-lea

- 6 p. dezvoltarea subiectului cerut;

- 4 p. precizarea indicilor de timp și spațiu;

- 4 p. respectarea etapelor unei povestiri;

- 3 p. utilizarea cuvintelor și a grupurilor de cuvinte date;

- 4 p. respectarea normelor de ortografie și de punctuație;

- 4 p. exprimarea corectă și logică a ideilor;

- 3 p. crearea unui text original;

- 2 p. încadrarea în limita de spațiu indicată.

Din oficiu: 10 p.

Subiectul I

A

1. 6 p. Scrierea variantei corecte: b.

2. 6 p.

Precizarea corectă a ceea ce obișnuia să mănânce iepurele: b – 4 p.

De exemplu: *Iepurele mânca foi de salată și lăptuci.*

Scrierea răspunsului în enunț – 1 p.

Corectitudinea gramaticală – 1 p.

3. 6 p. Formularea ideii principale.

De exemplu: *Un iepure alb trăiește pe o insulă îndepărtată.*

4. 6 p. Transcrierea corectă a secvenței în care este descrisă insula Oki.

„*Insula asta era cât se poate de frumoasă, cu tot felul de flori și fructe și mai ales cu mai multe neamuri de foi de salată și lăptuci*”.

5. 6 p. Explicarea înțelesului afirmației.

De exemplu: *Secvența dată se referă la dorința iepurelui alb de a pleca de pe insula Oki, unde acesta trăia, în ciuda faptului că aceasta era foarte frumoasă, pentru că simțea nevoia de a vedea și descoperi alte locuri.*

Explicarea clară și coerentă – 5 p. / prezentare ezitantă – 3 p. / încercare de explicare – 1 p.

Încadrarea în numărul de cuvinte – 1 p.

B. Limba română

1. 6 p. = 2 x 3 p. Scrierea corectă a enunțurilor în care cuvintele date să aibă un sens diferit.

De exemplu: *Casa aceea este mare.* / *Luna mai încă nu a sosit.*

2. 6 p. = 2 x 3 p. Transformarea propoziției conform cerinței.

Propoziția transformată este: *Iepurele nu spuse.*

3. 6 p. = 3 x 2 p. Indicarea valorii morfologice a fiecărui cuvânt în parte.

Părțile de vorbire sunt: *voi* – pronume personal; *mari* – adjectiv; *neamul* – substantiv comun.

4. 6 p. = 3 x 2 p. Scrierea corectă a enunțului.

Iepurele vede mai mulți crocodili și este bucuros că poate să-și pună ideea în practică.

5. 6 p. Construirea unei propoziții logice, respectând structura dată.

De exemplu: *Ei nu au mers în parcul frumos.*

4 cuvinte x 1 p. = 4 p.; logica propoziției – 2 p.

Subiectul al II-lea

- 6 p. dezvoltarea subiectului cerut;
- 4 p. precizarea indicilor de timp și spațiu;
- 4 p. respectarea etapelor unei povestiri;
- 4 p. introducerea unui nou personaj;
- 4 p. respectarea normelor de ortografie și de punctuație;
- 4 p. exprimarea corectă și logică a ideilor;
- 2 p. crearea unui text original;
- 2 p. încadrarea în limita de spațiu indicată.

Din oficiu: 10 p.

BAREM – subiectul 12

Subiectul I

A.

1. 6 p. Scrierea variantei corecte: c.

2. 6 p. = 6 x 1 p. Numerotarea corectă a ideilor din text.

6	3	2	4	1	5
---	---	---	---	---	---

3. 6 p.

Precizarea obiectelor cumpărate de părinți de la librărie. – 4 p.

Formularea răspunsului într-un enunț. – 2 p.

De exemplu: *Părinții cumpără ghiozdane, caiete și condeie din librării.*

4. 6 p. Transcrierea corectă a secvenței în care este descris profesorul: „*Ce bun era și ce micuț! Părea că este un școlar de-ai noștri! El, mereu râdea cu noi. Ce rău îmi pare că nu-l mai văd aici cu părul lui cel roșu și zbârlit!*”.

5. 6 p. Explicarea înțelesului secvenței date.

De exemplu: *Secvența dată se referă la emoțiile puternice pe care copilul le resimte în prima zi de școală din clasa a III-a. Pentru că este înconjurat de multă lume și pentru că va cunoaște oameni noi, copilul este neliniștit, dar prezența mamei sale îl calmează.*

Explicarea clară și coerentă – 5 p. / prezentare ezitantă – 3 p. / încercare de explicare – 1p.

Încadrarea în numărul de cuvinte – 1p.

B.

1. 6 p. = 2 x 3 p. Scrierea corectă a părților de vorbire cerute.

De exemplu: verb le timpul trecut – *au trecut* etc.; substantiv propriu – *Enrico*; pronume personal – *noi*.

2. 6 p. = 2 x 3 p.

Transcrierea corectă a secvenței date, prin trecerea verbelor la timpul prezent.

Ca un vis trec la țară, cele trei luni de vacanță! Mama mă duce azi dimineață la școala Baretii.

3. 6 p. Scrierea unui enunț în care cuvântul **noi** să aibă un sens diferit de cel din text.

De exemplu: *Mi-am cumpărat niște pantofi noi.*

4. 6 p. = 3 x 2 p. Scrierea corectă a enunțului dat: *Curtea scolii era plină de lume, iar copiii așteptau emoționați.*

5. 6 p. Construirea unei propoziții logice, respectând structura dată.

De exemplu: *Elevetele emoționate se plimbă în curtea scolii.*

5 cuvinte x 1 p. = 5 p.; logica propoziției – 1 p.

Subiectul al II-lea

- 4 p. dezvoltarea subiectului cerut;

- 4 p. precizarea indicilor de timp și spațiu;

- 4 p. respectarea etapelor unei povestiri;

- 4 p. precizarea unei emoții resimțite;

- 2 p. încheierea compunerii cu enunțul dat;

- 4 p. respectarea normelor de ortografie și de punctuație;

- 4 p. exprimarea corectă și logică a ideilor;

- 2 p. crearea unui text original;

- 2 p. încadrarea în limita de spațiu indicată.

Din oficiu: 10 p.

BAREM – subiectul 13

Subiectul I

A.

1. 6 p. Scrierea variantei corecte: a.

2. 6 p = 3 x 2 p. Scrierea cuvintelor opuse corecte

De exemplu: *vesela* – trista, mohorâta etc.; *uscate* – proaspete, verzi etc.; *lumină* – întuneric.

3. 6 p = 3 x 2 p. Notarea corectă a trei elemente ale naturii din text.

De exemplu: *roua, dealuri, poiene.*

4. 6 p.

Transcrierea enunțului prin completarea spațiilor libere cu informațiile corecte despre text.

Completarea spațiilor libere cu informațiile corecte: 5 x 1 p. = 5 p.

Transcrierea enunțului – 1 p.

Poezia se intitulează „Dimineata” și este scrisă de Vasile Alecsandri. Are douăsprezece versuri, grupate în strofe. Anotimpul descris este primăvara.

5. 6 p.

Notarea răspunsurilor corecte pentru întrebările date: 2 x 2 p. = 4 p.

De exemplu:

a. *La revărsatul zorilor soarele răsare și luminează întreaga natură.*

b. *Muncitorii își pregătesc uneltele de muncă.*

Scrierea răspunsului în câte un enunț: 2 x 1 p. = 2 p.

B.

1. 6 p. = 2 x 3 p. Scrierea corectă a părților de vorbire cerute.

De exemplu: *muncitorii* – substantiv comun de gen masculin, *mândră* – adjectiv feminin, *el* – pronume personal.

2. 6 p. Transcrierea versului și transformarea verbului la timpul trecut.

Transformarea verbului – 5 p.

Transcrierea versului cu verbul modificat – 1 p.

„*Zori de ziuă s-au revărsat peste vesela natură*”.

3. 6 p. = 2 x 3 p. Transformarea propoziției date în propoziție simplă și negativă: *El nu apare.*

4. 6 p. = 2 x 3 p. Scrierea corectă a enunțului.

M-am trezit dimineața devreme și am admirat zorii zilei de duminică.

5. 6 p. Construirea unei propoziții logice, respectând structura dată.

De exemplu: *Fularul nou de la bunica a fost adus de ea.*

5 cuvinte x 1p. = 5 p.; logica propoziției – 1 p.

Subiectul al II-lea

- 4 p. dezvoltarea subiectului cerut;
- 4 p. precizarea indicilor de timp și spațiu;
- 4 p. respectarea etapelor unei povestiri;
- 6 p. utilizarea grupurilor de cuvinte date;
- 4 p. respectarea normelor de ortografie și de punctuație;
- 4 p. exprimarea corectă și logică a ideilor;
- 2 p. crearea unui text original;
- 2 p. încadrarea în limita de spațiu indicată.

Din oficiu: 10 p.

Subiectul I

A.

1. 6 p. a
2. 6 p. d
3. 6 p. Precizarea unei griji a povestitorului în legătură cu Boris. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.
De exemplu: *O grijă a povestitorului în legătură cu Boris este aceea că nu își va putea găsi mâncare.*
Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).
Încercare de răspuns / Răspuns cu trei sau mai multe greșeli (2 p.).
4. 6 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.
De exemplu: *Când a venit primăvara, stăpânul lui Boris a decis să îl elibereze.*
Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).
Încercare de răspuns / Răspuns cu trei sau mai multe greșeli (2 p.).
5. 6 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.
De exemplu: *În fragmentul dat se surprinde dorința povestitorului de a evoca prin scris imaginea lui Boris, pentru a nu mai resimți intens regretele pe care i le-a provocat despărțirea de acesta.*
Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).
Încercare de răspuns / Răspuns cu mai mult de două greșeli (2 p.).

B.

1. 6 p. = 2 x 3 p.
De exemplu: *cratima ține locul vocalei „î” și marchează rostirea împreună a două părți de vorbire.*
2. 6 p. = 2 x 3 p.
De exemplu: *Zbor întotdeauna cu emoții.
Ideile noi au fost apreciate.*
3. 6 p. = 3 x 2 p.
De exemplu: *am simțit* – persoana I; *vei începe* – persoana a II-a; *a început* – persoana a III-a.
4. 6 p. Transcrierea propoziției.
De exemplu: *„Ce se va mai întâmpla cu tine?”*.
5. 6 p. = 6 x 1 p. Rescrierea corectă a enunțului dat:
– *Boris, să știi că mie mi-e dor de tine și că îmi apari des în visele pe care le am în nopțile de primăvară.*

Subiectul al II-lea

- 6 p. dezvoltarea subiectului cerut;
- 6 p. precizarea indicilor de timp și spațiu;
- 4 p. respectarea etapelor unei povestiri;
- 2 p. oferirea unui titlu potrivit;
- 4 p. respectarea normelor de ortografie și de punctuație;
- 4 p. exprimarea corectă și logică a ideilor;
- 2 p. crearea unui text original;
- 2 p. încadrarea în limita de spațiu indicată.

Din oficiu: 10 p.

BAREM – subiectul 15

Subiectul I

A

1. 6 p. Scrierea variantei corecte: b.

2. 6 p. Copierea variantei corecte: b.

3. 6 p. Formularea ideii principale. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.

De exemplu: *Personajul trăiește în teamă și își ia măsuri pentru a se proteja, descoperind un adăpost sigur într-o peșteră.*

Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).

Încercare de răspuns / Răspuns cu trei sau mai multe greșeli (2 p.).

4. 6 p. Precizarea unei trăsături morale și justificarea răspunsului dat. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.

Indicarea trăsăturii morale – 3 p.

Justificarea răspunsului cu ajutorul unei secvențe relevante – 3 p.

De exemplu:

Personajul este precaut / temător / prudent, fapt demonstrat de secvența: „Mă temeam să bat un cui...” / „mi-era frică să aprind focul”.

5. 6 p. Explicarea înțelesului secvenței. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.

De exemplu: *Secvența sugerează teama și incertitudinea personajului în fața necunoscutului.*

Ochii misterioși creează o atmosferă de suspans, accentuând frica și pericolul.

Explicație clară și coerentă – 5 p. / prezentare ezitantă – 3 p. / încercare – 1 p.

Respectarea numărului de cuvinte – 1 p.

B.

1. 6 p. = 2 x 3 p. Alcătuirea de enunțuri cu alte sensuri.

Exemple: *Are foc în privire.*

Are ochi pentru detalii.

2. 6 p. Transformarea corectă a propoziției.

Exemplu: *Nu am zărit lucind niciun ochi mic.*

3. 6 p. = 3 x 2 p. Indicarea corectă a părților de vorbire

Cuvântul „doi” este numeral.

Termenul „ochi” este substantiv comun.

Cuvântul „mici” este adjectiv.

4. 6 p. = 3 x 2 p. Corectarea enunțului.

Variantă corectă:

Personajul s-a speriat de ochii care străluceau în peșteră și a plecat repede.

5. 6 p. Construirea propoziției cu respectarea integrală a cerinței.

Respectarea ordinii cerute: 5 cuvinte x 1 p. = 5 p.

Logica enunțului – 1 p.

De exemplu: *Copilul curajos a plecat de la noi.*

Subiectul al II-lea

- 6 p. dezvoltarea subiectului cerut (situație de pericol și salvare);

- 6 p. precizarea indicilor de timp și spațiu;

- 6 p. respectarea etapelor unei povestiri;

- 4 p. respectarea normelor de ortografie și de punctuație;

- 4 p. exprimarea corectă și logică a ideilor;

- 2 p. crearea unui text original;

- 2 p. încadrarea în limita de spațiu indicată.

Din oficiu: 10 p.

Subiectul I

A

1. 6 p. c. *La venirea corabiei, începea fluxul.*
2. 6 p. c
3. 6 p. *Golful era protejat de două stânci.*
4. 6 p. = 3 x 2 p. Indicarea sinonimelor corecte.
De exemplu:
„tulburată” – agitată, emoționată, neliniștită
„șerpuitoare” – ondulată, întortocheată, cotită
„ascunși” – pitiți, furișați
5. 6 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.
De exemplu: *Copila își dă seama că apariția corabiei le va schimba viața celor din sat. Din acest motiv, este emoționată. Ar vrea să se grăbească și ea într-acolo, dar își amintește că munca ei este foarte importantă pentru toți. De aceea, continuă să sape cu mâinile după rădăcini. Astfel, ea dă dovadă de responsabilitate și de cumpătate.*
Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).
Încercare de răspuns / Răspuns cu trei sau mai multe greșeli (2 p.).

B.

1. 6 p.
Ilustrarea termenilor ceruți: 3 x 1 p. = 3 p.
Formularea corectă a enunțurilor: 3 x 1 p. = 3 p.
De exemplu: *Mi-ar fi plăcut să fi trăit în era trecută.*
– *Ei, acum chiar nu te mai cred!*
Mereu, băiatul se repede la rezolvare înainte de a citi cu mare atenție întreaga cerință.
2. 6 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.
De exemplu: *Semnul exclamării marchează finalul unui enunț exclamativ. În cazul dat, se întrebuințează pentru a marca entuziasmul băiatului la vederea ambarcațiunii ivite la orizont.*
Primul punct se așază la finalul unei propoziții enunțiative. Aceasta îi aparține povestitorului, care intervine cu o explicație utilă în poveste: „a strigat”.
Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (2 x 2 p. = 4 p.).
Încercare de răspuns / Răspuns cu trei sau mai multe greșeli (2 x 1 p = 2 p.).
3. 6 p. Transcrierea celor trei adjective de genuri diferite: 3 x 2 p.
De exemplu: „*uriașă*” – genul feminin; „*lat*” – genul neutru; „*deși*” – genul masculin.
4. 6 p. Punerea verbelor date la forma negativă, timpul prezent: 3 x 1 p. = 3 p.
Rescrierea întregului fragment: 3 p.
De exemplu: *Nu continui să adun rădăcini, dar mâinile nu îmi tremură când nu sap prin pământ, pentru că nu sunt mai tulburată ca fratele meu.*
5. 6 p.
Alcătuirea unei propoziții interogative: 2 p.
Includerea părților de propoziție cerute, alese din ultimul alineat al textului: 3 x 1 p. = 3 p.
Respectarea corectitudinii propoziției: 1 p.
De exemplu: *Oare soarele strălucea și acolo?*

Subiectul al II-lea

- 6 p. folosirea descrierii și a narațiunii;
 - 6 p. respectarea cerinței încredințate: descrierea înfățișării unuia dintre membrii echipajului ajuns în satul Ghalas-at;
 - 6 p. prezentarea emoțiilor fetei la vederea ei;
 - 4 p. respectarea normelor de ortografie și de punctuație;
 - 4 p. exprimarea corectă și logică a ideilor;
 - 2 p. crearea unui text original;
 - 2 p. încadrarea în limita de spațiu indicată.
- Din oficiu: 10 p.

Subiectul I

A.

1. 6 p. b (lipsa veștilor și întrebările fără răspuns).

2. 6 p. a (prima propoziție este falsă – *Ionel ajunge primul*)

3. 6 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.

De exemplu: *Tic este perspicace / abil, după cum reiese din secvența: „Pe Ionel nu-l mai mira de multă vreme perspicacitatea prietenului său mai mic.”*

Răspuns parțial, cu maximum două greșeli – 4 p.

Încercare de răspuns / răspuns neconvingător – 2 p.

4. 6 p. = 3 x 2 p.

a) – 3;

b) – 4;

c) – 1 .

5. 6 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.

De exemplu: *Secvența citată indică faptul că tatăl lui Ionel înțelege rapid planul lui Tic și îl sprijină pentru a-l ajuta pe fiul său să obțină permisiunea dorită. Astfel, el aduce în discuție fizica, punctul forte al lui Ionel.*

Răspuns parțial, cu maximum două greșeli – 4 p.

Încercare de răspuns / răspuns neconvingător – 2 p.

B.

1. 6 p. = 2 x 3 p.

„enigme” – precizarea sensului asemănător în text: *mistere* – 1 p.

– alcătuirea corectă propoziției – 2 p.

de exemplu: *Detectivul rezolvă misterele cazului.*

„a dibui” – precizarea sensului asemănător, potrivit textului: a intuit / a înțeles – 1 p.

– alcătuirea corectă propoziției – 2 p.

De exemplu: *A înțeles cu ușurință intențiile tale.*

2. 6 p. = 2 x 3 p.

Transformarea propoziției, respectându-se ambele cerințe – negativă și simplă:

Ionel nu a ajuns.

3. 6 p. = 3 x 2 p.

Precizarea părților de vorbire din structura: „a găsit un loc foarte bun”

„a găsit” – verb;

„un loc” – substantiv comun;

„foarte bun” – adjectiv.

4. 6 p. = 6 x 1 p. Rescrierea corectă a enunțului dat:

„Părinții lui Ionel l-au întrebat ce s-a întâmplat, dar el n-a răspuns nimic.”

5. Scrierea unei propoziții, cu respectarea strictă a ordinii cuvintelor:

De exemplu: *Părinții au fost înțelegători cu ei.*

Subiectul al II-lea

- 6 p. respectarea temei (situație dificilă + rezolvare prin inteligență);
- 6 p. structura narativă specifică (introducere, cuprins, încheiere);
- 4 p. coerența și logica ideilor;
- 4 p. utilizarea dialogului (2–4 replici);
- 4 p. corectitudinea gramaticală;
- 2 p. evidențierea trăsăturii identificate (inteligența);
- 2 p. crearea unui text original;
- 2 p. respectarea limitei de cuvinte.

Din oficiu: 10 p.

BAREM – subiectul 18

Subiectul I

A.

1. 6 p. c (*era sigur că undeva există tot ceea ce el își imaginase*).

2. 6 p. b (sensul opus pentru „am încercat să-l ajung” este *am abandonat*, iar sensul asemănător pentru „amenințător” este *înfricoșător*).

3. 6 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.

De exemplu: *Pădurea era un loc neobișnuit, plin de animale fantastice.*

Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).

Încercare de răspuns / Răspuns cu mai mult de două greșeli (2 p.).

4. 6 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.

De exemplu: *Naratorul simte o stare de curiozitate amestecată cu uimire. O secvență doveditoare este: „Aș fi vrut să plec, dar curiozitatea m-a biruit.”*

Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).

Încercare de răspuns / Răspuns cu mai mult de două greșeli (2 p.).

5. 6 p. Răspuns dezvoltat, convingător și corect.

De exemplu: *Enunțul subliniază puterea nelimitată a imaginației specifice copilăriei. Chiar dacă realitatea este diferită, copilul crede cu tărie în existența magiei și a neobișnuitului până când va crește și va verifica personal lumea.*

Răspuns parțial, cu maximum două greșeli de orice natură (4 p.).

Încercare de răspuns / Răspuns cu mai mult de două greșeli (2 p.).

B.

1. 6 p. = 3 x 2 p.

„obișnuit” – o-biș-nu-it

„fiindcă” – fi-ind-că

„curiozitatea” – cu-ri-o-zi-ta-tea

2. 6 p. = 2 x 3 p.

De exemplu: *La marginea pădurii am dat peste un ochi de apă.*

Nu-mi plac deloc aceste coarne, sunt prea acre!

3. 6 p. = 3 x 2 p. Transcrierea părților de vorbire cerute.

Verbul: „aș fi vrut”.

Substantivul: „tablouri”.

Adjectivul: „micuțul”.

4. 6 p. = 2 x 3 p.

Transformarea propoziției, respectându-se ambele cerințe – afirmativă și simplă.

Iepurele a ajuns.

5. 6 p. Rescrierea corectă a enunțului dat: 3 x 2 p.

– *Mi-ar fi plăcut să-i văd și eu pe urșii aceia care zboară ca fluturii.*

Subiectul al II-lea

- 6 p. dezvoltarea subiectului cerut (intrarea naratorului în lumea „de-a-ndoaselea” a tabloului);
- 6 p. prezentarea însușirilor aceluși loc;
- 6 p. descrierea emoțiilor personajului;
- 4 p. respectarea normelor de ortografie și de punctuație;
- 4 p. exprimarea corectă și logică a ideilor;
- 2 p. originalitatea textului;
- 2 p. încadrarea în limita de spațiu indicată.

Din oficiu: 10 p.